

UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY

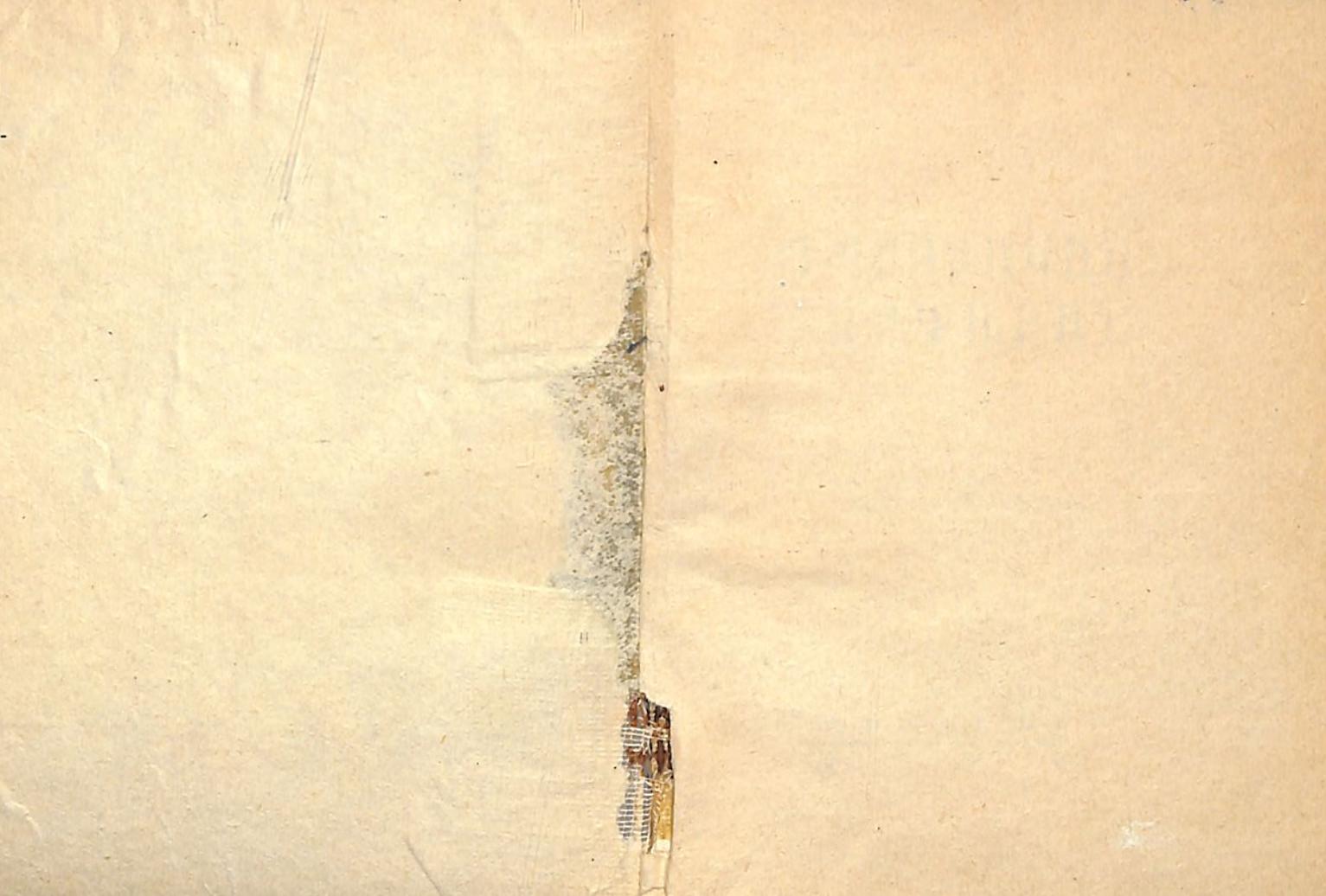
UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY

891.99-192

7-82

UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY

891.99-192

19 NOV 2011

7-82

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ
ՅԵՐԳԱՐԱՆ

Կ ա զ մ ե ց
ՄԻՋԱՅԵՆԱԿԱՆ ՄԻՐԱՅԵՆԱԿ

Պ	Ե	Ց	Հ	Ր	Ա	Ց
1	9	3				5

04.04.2013

72-827

Խմբագրությանը Վ. Նորենցի յեկ
Ռ. Քերիմեզյանի
Տեխն. խմբ. Տ. Խաչվանեյան
Աբրահամյան Ա. Արգամանյան

Պետերբուրգի Կոմիտե,
Գլխավոր 267, պատվեր 1002,
Հրատ. 3416, տիրած 10000.

ՀԵՂԱՓՈՒԱԿԱՆ ՅԵՐԳԵՐ

59467-66

ԻՆՏԵՐՆԱՑԻՈՆԱԼ:

(I—VI Դասարան)

Յելի՛ր, սա՛մ կյանքը անիծել է,
Ով ճորտ է, մերկ է և ստրուկ.
Արդեն վառվում են մեր սրտերը,
Արդեն կռվի յենք մենք ձրգտում:

Այս հին աշխարհը կքանդենք մենք
Մինչև հիմքերը— և հետո
Մեր նոր աշխարհը կըշինենք մենք,
Ուր վոչ ստրուկ կա, վոչ դժգոհ:

Սա՛ յե վերջին կռիվը,
Յե՛վ պայքարը մեր մեծ,
Ինտերնացիոնալը
Աշխարհը կըփրկե:

Վոչ վոք չի սա՛ մեր փրկությունը,
Վոչ խենթ հերոսը, վոչ արքան,
Մենք պետք է մեր ազատությունը
Կրունք ձեռքով մեր սեփական:

Վորպեսդէ շուտ փըշրենք մեր լուծը
Յեվ հետ խըլենք վողջ հողը մեր,
Խըփենք մուրճերը, տանք մեր ուժը,
Քանի յերկաթը տաք է դեռ:

Սա՛ յե վերջին կռիւլը,
Յեվ պայքարը մեր մեծ,
Ինտերնացիոնալը
Աշխարհը կըփըրկէ:

Լոկ մենք, ճորտեր ու բանվորներս,
Ունենք անխախտ մի իրավունք,
Ասել, վոր հողը մե՛րն է, մեր՛ն է—
Կորչի՛ հարցուսը թող սըղլուկ:

Յեվ յերբ պայթի մեծ փոթորիկը
Յեվ կուշտ շները չըքանան—
Նորից յերկիրը և յերկինքը
Մերն ու մերը կըմընան:

Սա՛ յե վերջին կռիւլը,
Յեվ պայքարը մեր մեծ,
Ինտերնացիոնալը
Աշխարհը կըփըրկէ:

Խոսք՝ Ե. Գոսյեյի
Թարգմ.՝ Յե. Չարենցի
Յերածլա՝ Պ. Դեղայանի

«Կարմիր բանակային յերգեր»- Ռ. Մելիքյան

ԴՈՒ ԶՈՂ ԳՆԱՑԻՐ

(I—VI Դասարան)

Դու դո՛հ դնացիք կատաղի
պայքարում
Ընդդեմ բըռնակալ արյունոտ
աշխարհի,
Յեղար աննկուն դու ցարի
բանտերում,
Տարար բունություն և տանջանք
աքսորում:

Ստրուկ կարգերին պատերազմ
հայտնեցիր,
Բանվոր դյուղացուն մեծ խորհուրդը
սովիր,
Արձիվ կոմունար, դու Վլադիմիր
Իլի՛չ,
Ընկեր, դեկալար, դու մեր Մեծ
ուսուցիչ:

Հյուսիս ու հարավ, արևելք,
արևմուտք,
Տեսար թարճունքներն աղատ
մարդկության,

Ճընշված ազգերին դու սվիր մի նոր
կյանք,
Բացիր ճանապարհ հոր Միտլթյան:

Յեւ մենք կընթանանք քո գրծած
ուղիով

Անվախ, աներկյուղ, համարձակ,
անսասան,

Մեռար դու, բայց քո դադարիարը
անմահ

Ապրում ե մեր մեջ և կապրի
հայրսյան:

Փոխադր.՝ Մ. Աղայանի

«Կարմիր բանակային յերգեր»

Ռ. Մելիքյան

ԱՆՎԱԽ ԸՆԿԵՐ

(III—VI դասարան)

Անվախ ընկեր, քայլերնք շար-շար,
Հողով կռվում ամբանանք.

Ազատության վեհ ճանապարհ
Կրծքով հարթենք մեզ համար:

Մեր որերը աղքատություն,
Մեր ծնողքը աշխատանք.

Յեղբայրություն, ազատություն,—
Այս լինի մեր դավանանք:

Շղթաներում շատ տանջվեցինք,
Շատ ել սոված մնացինք,
Մե տրեքը ահա անցան,
Մոտ ե ժամը հատուցման:

Խոսք՝ Լ. Գ. Ռադիսի

Փոխ.՝ Հակ. Հակոբյանի

ՎԱՐՇԱՎՅԱՆԿԱ

(III—VI դասարան)

Բուճն ե զաժան մոլեղին մեր դեմ
չաչում

Սև ու խավար ուժերն են մեզ
ճնշում :

Մենք դեմ յելանք վոսոխին մեծ
պայքարում :

Մեզ դեռ անհայտ վիճակներ են
սպասում :

Բայց մենք պիտ հաղթենք ու անվախ
պարզենք,

Ռազմի ալ դրոշը բանվորի ազատ,
Դրոշը համայն մարդկուլթյան մեծ

պայքարի,
Հանուն բանվորի ազատ նոր կյանքի :

Յե՛լ դեպ մարտ արյան, դեպ մարտ
սրբազան,

Քայլ, քայլ առաջ, բանվոր մարտիկ
քայլ :

Դեպ մարտ արյան մեր արդար ու
սրբազան

Քայլ, քայլ առաջ, բանվոր, դե՛
առաջ :

Փոխադր.՝ Մ. Միրզոյանի

ԴԵՊԻ ՄԱՐՏ ԴԻՄԵՆՔ

(III—IV դասարան)

Դեպի մարտ գիմենք սրտով
անվեհեր,—

Մեծ դործին զոհենք մեր կյանքը.
Բարիկադ յելեք, բոլոր ճնշվածներ,
Ազատենք զերված աշխատանքը :

Հարվածենք խիղախ կամքով անվեհեր
Վոսոխին, վոր դաժան ու նենդ ե,
Բարիկադ յելեք, բոլոր ճնշվածներ :
Ազատենք զերված աշխատանքը :

Ե՛յ ցարեր, ցարի անարդ ծառաներ,
Չուր են ձեր դավերն աւ ջանքը,
Բարիկադ յելեք, բոլոր ճնշվածներ,
Ազատենք զերված աշխատանքը :

Դեպի մարտ գիմենք սրտով
անվեհեր,—

Մեծ դործին զոհենք մեր կյանքը.
Բարիկադ յելեք, բոլոր ճնշվածներ,
Ազատենք զերված աշխատանքը :

Խոսք—Թարգմ.՝ Մ. Ալաջանի
Յերաժշտ.՝ մշակ. Ռ. Մելիքյանի

Ե՛Յ, ՄԱՐՏԻԿՆԵՐ

(III—IV դասարան)

Ե՛յ մարտիկներ դուք, ե՛յ տիտաններ

դուք,

Ռազմի շեփորն ե զիլ շեփորում
Դեպ բարեկազմ, դեպ բարեկազմ,
Մեզ արդար դատն ե զբոհի կանչում :

Ծանր մուրճ, ծանր մուրճ
Քո հարվածը հուր-հրաշունչ .
Թափ ավյուն մեր սրտում
Յե՛լ բանվոր, կովի դու
հոր :

Փառք Իլիչին մեր, կեցցե կոմունան,
Կորչի կապանքը, արտոք ու բանա,
Դեպ բարեկազմ, դեպ բարեկազմ,
Մեր վոլան անհուն ե՛ վորտա ու
չանթ :

Ծանր մուրճ, ծանր մուրճ
Քո հարվածը հուր հրաշունչ
Թափ ավյուն մեր սրտում
Յե՛լ բանվոր, կովի դու
հոր :

Թարգմ.՝ Ա. Տիգրանյանի
Յերածառ.՝ մշակ. Ռոմ. Մելիքյանի

ԿՈՄԻՆՏԵՐՆ

(IV—VI դասարան)

Յերեք գործարաններ,
Սեղմեք մեր կուռ շարքեր
Քայլեք դեպ ահեղ մարտ
Դեպ մարտ, դուք միշտ անպարտ :

Ստուգեք հրացանները, առեք ձիշտ
նշան,
Առաջ պրոլետարներ, դեպ մարտ
անսասան .

Դեպ մարտ անսասան,
Դեպ մարտ անսասան :

Խոնավ մութ բանտերում
Տանջվող բյուր ընկերներ,
Մենք ձեզ ենք սպասում
Ու հաշվում մեր շարքերում :
Սպիտակ տեւորին հարվածենք
աներկյուղ
Վոտքի յեն կանգնել թե
քաղաք և թե գյուղ .
Խարույկ են խարկել,
Վառել, բորբոքել :

Կոմիտերնի կանչին
Պողպատե շարքերով,
Պաշտպան Սովետների
Յելնենք կարմիր դրոշով:

Պատրաստ ենք մարտի,
մենք պատրաստ ենք կանչի,
Յերբեք ճակատը չենք
մատնի նահանջի.

Պատրաստ ենք կանչի,
Մենք չենք նահանջի:

Լենինիդմն ե սիրում
Լույս մեր ճանապարհին,
Ու մահ ե սպառնում
Կապիտալի աշխարհին:

Բանվոր դասակարգը կռվում
ե համառ,

Համաշխարհային մեծ
Սովետի համար:

Համաշխարհային
Սովետի համար:

Յելեք դործարտներ,
Սեղմեք ձեր կուռ շարքեր,

Քայլեք դեպ ահեղ մարտ,
Դեպ մարտ, դուք միշտ անպարտ:

Ստուգեք հրացանները,
առեք ճիշտ նշան.
Առա՛ջ, պրոլետարներ, դեպ
մարտ անսասան:

Դեպ մարտ անսասան,
Դեպ մարտ անսասան:

Խոսք՝ Ի. Ֆրենկելի
Թարգմ.՝ Միք. Միրզայանի
Յերաժշտ.՝ Գ. Այվերի

ՅԵՐԻՏ ԳՎԱՐԴԻԱ

(IV—VI դասարան)

Մե'կ, յերկո'ւ յեկ.
Մենք միշտ յեղել ենք կուռ,
Յեկ կանք մենք.
Հին դարերի ճամբով յեկանք,
Տանք մենք լույս, տանք մենք լույս,
Տանք մենք նոր լույս, տանք մենք
նոր լույս,

Տանք մենք նոր լույս:

Դե'հ, առա'ջ, մի'շտ առա'ջ,
Հաղթենք մենք,
Շատ բռնության դիմին լախտ ենք,
Բախտ ենք մենք, բախտ ենք մենք,
Բախտ ենք, լախտ ենք, բախտ ենք,
լախտ ենք,
Բախտ ենք, լախտ ենք:

Մենք հզոր ենք, հուր ենք
Չաճել, վառ,
Դեպ վեր ենք բռնել մենք ջաճեր վառ
Պաճել վառ, ջաճեր վառ,
Պաճել ջաճեր, պաճել ջաճեր
Պաճել ջաճեր:

Խոսք՝ Աղաս Վշտունու
Յերածշտ.՝ Կարո Ջաքարյանի

ԿԻՄ ԱՇԽԱՐՀ

(V—VI դասարան)

ԿիՄ աշխարհ, ԿիՄ աշխարհ,
Մեր շարքերը մեկ ու կուռ.
Շարք ի շարք, շարք ի շարք
Ո՞վ է մեր դեմ հանդգնում:

Դրոշակներ, դրոշակներ,
Արնածոր եյին նրանք.
Այն դիշեր, այն դիշեր
Ընկած մայթերի վրա:

Կոմունար, կոմունար,
Հիշիր ավանդը նրանց.
Մեղ համար, մեղ համար,
Նրանք ընկան ու մեռան:

Դեպ առաջ, դեպ առաջ,
Հին աշխարհն է հեծեծում.
ԿիՄ աշխարհ, ԿիՄ աշխարհ,
Մեր շարքերը մեկ ու կուռ:

Խոսք՝ Գ. Մահարու
Ռոմ.՝ Մելիքյանի
Յերածշտ.՝ Մեք. Միրզայանի

ԲԱՆԱԿԱՅԻՆ

ԿԱՐՄԻՐ ԶԻՆՎՈՐ

(I դասարան)

Կարմիր զինվոր, կարմիր զինվոր,
Պարծանքն ես դու Նորհրդի.
Կույի դաշտում, խաղաղ կյանքում
Պահպանը մեր յերկրի:

Յերկու ուղի ունես դժած—
Նաղաղ կյանքում՝ դիտություն,
Իսկ մյուսը՝ կույի դաշտում—
Թշնամու դեմ հաղթություն:

Գիտենք, վոր դու, կարմիր զինվոր,
Գիտությունը կսիրես
Յե՛վ դիտության պաշարն առած
Վողջ աշխարհը կերկես:

Խոսք՝ Վ. Խաչատրյանի
Յերափշտ.՝ ժշակ. Ռ. Մելիքյանի
«Փրօնհրակամ յերգեր» Ռ. Մելիքյան)

ՊՍՏԻԿ ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԱՅԻՆ

(I դասարան)

Բանակային եմ յես քաջ,
Միշտ քայլում եմ ճախ ու աջ,
Կարմիր աստղը ճակատին .
Հավան՞ում եք դուք ել ինձ :

Ի՞նչ անենք, վոր պատիկ եմ,
Պատիկ եմ ու ճատիկ եմ .
Վոր մեծանամ՝ պիտ դառնամ
Վաշտապետի ոգնական :

Պոսք՝ Հ. Հայրապետյանի
Միք. Միրզայանի
Յերածչտ.՝ Վ. Տիգրանյանի
Վ. Ումբ-Շատի

ԴՅՈՒՂԸ ԿԵՐԹԱՍ

(IV դասարան)

Դյուղը կերթաս, կարմիր գինւոր,
Քեզ բարի յերթ, քեզ բարի յերթ,
Բարով դնաս, դնա ընկեր,
Կուռ բանակի ժիր աչակերտ :

Դու վեր քաշի դյուղը մթից,
Դեպի արև, դեպի արև,
Աշխատանքի կանչիր նրան,
Յեղիր նրան թիկունք ու թև :

Գյուղ ու քաղաք կապիր իրար,
Կյանքը դառնա մեղվի փեթակ,
Վոր բանակի տված դասը
Չանցնի իզուր, աննպատակ :

Պոսք՝ Խնկո-Ապր
Յերածչտ՝ մշակ. Ռոմ. Մելիքյանի
Վ. Ումբ-Շատի

ԲԱՆԱԿ ԳՆԱՑ

(III—IV դասարան)

Սիրած տղես թի կաղնի ծառ՝
Ետր կարմիր բանակ դնաց.
Ենքան խելոք, ենքան պայծառ,
Վրնց վոր սրած դանակ դնաց:

Մոսին պիտի ձեռքը առնի
Հաստատ կռնով, ամուր մեջքով,
Սահմանները մեր պաշտպանի՝
Թշնամու դեմ արթուն աչքով:

Մենք կռիսողը կրմեծացնենք,
Բոլ մաշինա կռոնենք դեղին,
Թե հարկ լինի, յես ել մի որ
Կերթամ—հասնեմ են լավ տղին:

Կարիճ տղես մի կաղնի ծառ՝
Ետր կարմիր բանակ դնաց,
Ենքա՛ն խելոք, ենքա՛ն
պայծառ,
Վրնց վոր սրած դանակ դնաց:

Խոսք՝ Ս. Տարոնցու.

Շեքաժ.տ. Միք Միրզայանի
Թ. Հովհաննիսյանի

«Յերածրուրյունը մասամբիմ»

Մ Ա Ս Ս Ա Յ Ա Կ Ա Ն

ԳԱՐՆԱՆԱՑԱՆ

(IV—VI դասարան)

Գարնանացան աշխատանքի սուն ա՛ ,
Ես ինչ անուշ գարնանային թոն ա՛ :

Փչի զուռնեն, փչի զուռնեն, տղա՛ ,
Շրջան մտի ու ձեռքդ տուր տղա :
Երնեկ կտամ են աղջկա բախտին ,
Վոր յար ունի գործը արած վախտին :

Փչի զուռնեն, փչի զուռնեն, տղա՛ ,
Շրջան մտի ու ձեռքդ տուր տղա :

Վայն եկել ա՛ , նտարել են համբակին ,
Վոր քուն մտած պատկել ա
կըռնակին .

Փչի զուռնեն, փչի զուռնեն, տղա՛ ,
Շրջան մտի ու ձեռքդ տուր տղա :

Ով չաշխատի գարնան ես զոռ
վախտին ,
Հարու կտա իր անձնական բախտին ,

Փչի զուռնեն փչի զուռնեն, տղա՛ ,
Շրջան մտի ու ձեռքդ տուր, տղա :
Խոսք՝ Շայրոնի
Յերատչտ.՝ Միք Միրզայանի

ԾԼԵԼ Ե ԱՐՏՍ

(III—VI դասարան)

Ծիւիւ ե արտտ,
 Ծիւում ե արտտ,
 Կորել ե դարդս, ջա՛ն.
 Խնդուն զվարժ ե,
 Բացված նոր վարդ ե,
 Արտս աղատ ե, ջա՛ն:

Կանաչ ե դաշտը,
 Կորավ յերաշտը,
 Ամառը հաչտ ե, ջան,
 Յեկել ե նորը,
 Խնդուխյան որը,
 Այս մեր տրակտորը, ջա՛ն:

Կարմիր ծաղիկ ե,
 Աղատ բաղի մեջ,
 Գիտներ Շողիկս, ջան.
 Նա թուլրուուն ե,
 Աշխույժ, յեռուն ե,
 Աղատ թռչուն ե, ջան:

Խոսք՝ Ալազանի
 Յերաժշտ.՝ Միջ. Միրզայանի

ԱՐՏԵՐԸ ԾԼԵԼ ԵՆ

(IV—VI դասարան)

Արտերը ծլել են,
 Արտերը կանաչ են,
 Արտերը շնչում են.
 Արտերում յերգեր կան,
 Նրանք ինձ ճանաչ են
 Ու բարձր հնչում են:

Արտերը փայլել են,
 Անափ ու անծեր են,
 Ոտու սկս բացվել են.
 Յերկինքը շաղել ե,
 Ամպերը անցել են,
 Ծիւիւրը բացվել են:

Արտերը ծովի սկս,
 Ծիւծաղով ծիւում են,
 Ծիւում են ծովիցը.
 Ծիւերը ծառավ են,
 Ծիւերը ծծում են,
 Ծըծում են հողիցը:

Յեկ ամեն մի ծիւղ
Մեր յերկրի սրտումը,
Ժպտալատ և տաք է.
Հին աշխարհի դեմք
Մոլեգին մաշտումը
Մահացու դնդակ է:

Խոսք՝ Աշատ Վշտունու
Յերածշտ.՝ Են. Տեր Ղեկորնդյանի
«Նոր կենցաղի յերգեր»

ՄԵՐ ԱՐՏԵՐՈՒՄ

Մեր արտերում, մեր արտերում,
Հիմա ինչքան կյանք է յեռում,
Մեր արտերում վոսկե ծփան
Կոլեկախիլ նոր թափն է յեռում:

Բուլչեիկյան հատուն արտում
Հղիացած հասկն է յեռում,
Կուլակի դեմ այս պայքարում
Միլիոնների կամքն է յեռում:

Մեր արտերում կոլխողական
Թշնամու դեմ մարտ է յեռում,
Ուր կոլխողնիկ հարվածայնի
Չեռքն է, ենտուղիազմն է յեռում:

Հղիացած արտն է յեռում,
Կոլեկախիլ նոր թափն է յեռում,
Կուլակի դեմ այս պայքարում
Միլիոնների կամքն է յեռում:

Խոսք՝ Ն. Հարությունյանի
Միջ. Միրզայանի
Յերածշտ.՝ Թ. Հովհաննիսյանի
«Յերածշաուրթյունը մասսաներին»

ՋԱՆ ԲԱՄԲԱԿ

(III—IV դասարան)

Բացվել ես, ջա՛ն, հե՛յ բամբակ,
Լցվել ես, ջան, մեր բամբակ,
Չանաք անենք փաթիլիք,
Բարդան անենք քեզ, բամբակ:

Արի նազուք, ջան բամբակ,
Մալանչ անեմ, իմ բամբակ,
Թելեր-թելեր անելով
Քեզ փայփայեմ, մեր բամբակ:

Սարխալ չթեր ու կտավ
Քեզնից գործեմ, հե՛յ բամբակ,
Գույներ անեմ, վոք խնդա
Սիրուն դեմքդ, մեր բամբակ:

Խոսք՝ Շայրոնի
Յերածշտ.՝ Մ. Մազմանյանի

ԱՇԽԱՐՀՈՎ ՄԵԿ

(V—VI դասարան)

Ե՛յ, հե՛յ, ինչքա՛ն արտեր ունենե՛ք՝
Աշխարհով մեկ, աշխարհով մեկ,
Ջահել սրտի վարդեր ունենե՛ք՝
Աշխարհով մե՛կ, աշխարհով մե՛կ:

Արևն յեկել սարն է բռնել,
Շողքը կարմիր ճամբերով մեկ,
Կոխողներին արտն է բռնել՝
Հանդն ու արտը աշխարհով մեկ:

Տրակտորներին ձենն է ընկել,
Դաշտերի մեջ՝ աշխարհով մեկ,
Գեղ-գեղովի իրար ընկեր
Աշխատանքի՝ աշխարհով մե՛կ:

Առուների ջուրը բոլոր
Առատ-առատ դաշտերով մեկ,
Վառ ու սլալձառ սրտերը մեր՝
Աշխարհի դեմ, աշխարհով մե՛կ:

Խոսք՝ Աղ. Վարդանյանի
Յերածշտ.՝ Ռոմ. Մելիքյանի
Աղատ Մանուկյանի

ԱՐԵՎՆ ՅԵՂԱՎ

(III—VI դասարան)

Արևն յեղավ դեմի սարեն,
Դեմի սարեն, սուր կատարեն,
Նոր շենքերին հազար բարև,
Հազար բարև, հազար արև:

Տե՛ս, պատերը բոյ են առել,
Խաղ ե անում արևն աջտեղ...:

Պայծա՛ռ մեա արևի պես,
Արևի պես, բարևի պես,
Մեր շինարար քարերի պես,
Յերկրի բարձր սարերի պես:

Հին պատերը մեկ-մեկ քանդենք,
Թող արևը խաղա աջտեղ...:

Արևը մայր մտավ արդեն,
Թափեց կարմիր-կարմիր վարդեր,

Կարմիր վարդեր վառ-վառ ներկով.
Յեթանք դեպ տուն, յերթանք
յերդով:
Նոր պատերը վոնց վոր խոտուն,
Լուսնյակի տակ՝ ասում-
խոսում...:

Խոսք՝ Գուրգեն Մահարու.
Յերաշտ՝ Բ. Մելիքյանի

ՄԵՐ ԿՈՒԽՈՋԻ ԱՐՏԵՐԸ

(I—II դասարան)

Մեր կոլխոզի արտերը
Տրակտորը վարել ա',
Կոլխոզն ետք ծովի պես,
Կանաչել ա, ծաղիկել ա:

Կրկնել

Մեր կոլխոզի արտերը
Նախշուն բերքով հասել են,
Յորենի ծով հասկերը
Ճոխ բերքերով լցվել են:

Կրկնել

Որորվում են հասկերը,
Ու բացվել են վարդերը,
Հաղար երնեկ նոր կյանքին՝
Շենացել են դաշտերը:

Ոտք՝ Ս. Հակոբյանի
Յերածառ՝ Տ. Ալեխոյանի.
Սպ. Մեյլեքյանի

«Յերածառուքյունը մասամբիմ»

Ա Ր Տ Ե Ր Գ

(III—VI դասարան)

Հե՛յ ջան, կանաչ, ծաղկած իմ արա,
Ինչ սիրում ես դու հիմի,
Շուրջդ հաղար ծաղկունք անդարդ.
Դու մի ծով ես անդյամի:

Շորորա դու, հերանց գնա,
Մատաղ քո հզ նազանքին,
Կարկուտ չեկալ, փորձանք չկա,
Չա՛ն, ուրախ ե իմ հողին:

Ռանչպարն է տերդ ետք
Դե՛ ծրփծրփա, բռնի վաղք
Կտոք մենք ենք, փոք պիտ քաղենք
Քո խուրձերը վռսկեհասկ:

Ոտք՝ Ս. Վահանու
Յերածառ՝ Աղաս Մանուկյանի
Եղ. Կղարթյանի

ՏՐԱԿՏՈՐԻ ՅԵՐԳԸ

(II—V դասարան)

Անուշ—անուշ հովն ե խաղում
Թալիչ հանդերում,
Կոլխոպնիկի յերգն ե հընչում
Մեր ծով արտերում:

Են տրակտորն ե կանգնել հպարտ՝
Ժպտում արևին,
Հերկում ե նա հողը պարարտ՝
Գրկում արևին:

Ու հրձիվանքից սիրտն ե թնդում
Չահել են աղի,
Բատրակ ե նա, կյանք ե կերտում—
կյանքը նոր դյուղի:

Խոսք՝ Վ. Աղասյանի
Յերաժշտ.՝ Ստ. Դեմուրյանի

«Զորս յերգ» Ստ. Դեմուրյան

Կ Ա Ռ Ո Ի Ց Ո Ղ Ն Ե Ր

(V—VI դասարան)

Ուս—ուսի, ուս—ուսի,
Քար—քարին, շար—շարին,
Քաղցր բեռ մեր ուսին,
Շարիք, շարիք, շարիք:

Ձեռք—ձեռքի, ձեռք—ձեռքի,
Քար—քարին, շար—շարին,
Սիրտ—սրտի, յերգ—յերգի,
Շարիք, շարիք, շարիք:

Ու նորից ուս—ուսի,
Քար—քարին, շար—շարին,
Քաղցր բեռ մեր ուսին,
Շարիք, շարիք, շարիք:

Խոսք՝ Գ. Մահարու
Ռոմ. Մելիքյանի
Յերաժշտ.՝ Միք. Մերզապանի

ԱՆՄԱՐ ՄՆԱ

(II—IV դասարան)

Անմար մնա մեր գլխին
Խորհրդային արևը,
Թող փայլեն նրա լույսից
Մեր դաշտերն ու սարերը:

Մեր գյուղերը կեղեքված
Սավետն յեկավ աղատեց.
Մեր արտերին չորացած
Սավետն յեկավ ջուր տվեց:

Ջրանցքները մեր յերկրում
Թող սավետը բոյ քաշի,
Նրա կարմիր ծոցի մեջ
Կոմսոմոլը կանաչի:

Կարմիր աստղը ճակատին
Անհաղթ մնա սավետը,
Նրա կարմիր կրակը
Մեր սրտերում հավետ ե:

Խոսք՝ Ալադանի
Ռ. Մելիքյանի
Յերաժշտ. Սո. Դեմուրյանի
Ալ. Սաթյանի

«Յերաժշտութունը մասնակցիկ»

ԱԼԱՃՆՆ ԲԱՐՁՐ Ե

(III—VI դասարան)

Ալաճեն բարձր ե,
Տակը դուրան ե,
Գոչընդն իջավ, յար յարո ջան,
Յարս ո՞ւրան ե:

Ես յանը նուշ ե,
Են յանը նուշ ե.
Յայլից իջավ սիրուն յարս,
Կարմրաթուշ ե:

Հաղիղ իսա շոր ե,
Կոլտողը նոր ե,
Կոլտող մար յար յարո ջան,
Ես ի՛նչ լավ որ ե:

Խոսք՝ Ժողովրդական,
Մշակում՝ Ս. Տարոնցու
Յերաժշտութ.՝ Գ. Բաբայանի

ԳՊՐՈՑԱԿԱՆԻ
ՆԵՐՔԻ ՅԵՐԳԵՐ

Բ Ր Ի Գ Ա Դ Ի Ր

(I դասարան)

Կմբողջ տարվա ընթացքում,
Նունեմ վոչ մի ուշացում.
Հարվածային եմ, դիտե՞ք,
Իձ պլաստըլիկ չկարծեք:

Բրիգադեր եմ, բրիգադեր,
Գործերիս միշտ ուշադեր:

Ղեկավարին միշտ լսում,
Յերբում, խոսում, վազվզում.
Աշխատում եմ հյուանոցում,
Ու մեր տանում սոցմրցում:

Բրգադեր եմ, բրիգադեր,
Իոճերիս միշտ ուշադեր:

Խոջ՝ Հ. Հայրապետյանի
Գրածչո՝ Միք. Միրզայանի
Խ. Թոռչյանի

«Նախադրոցակամի յերգերն ու խաղ-
բը» Ի. Միրզայան

(I դասարան)

Առաջընթաց թմբկահար
Մի մանուկ, մի մանուկ,
Հետևում են խմբակներ.
Շարեչար, շարեչար:

Տրա լա լա լա լա լա լա,
Տրա լա լա լա լա լա լա:

Դղրդում ե ու թնդում
Մի թմբուկ, մի թմբուկ.
Առաջ, առաջ հեռավոր
Ճանապարհ, ճանապարհ:

Տրա լա լա...

Ու անընդհատ մեծ շարքով,
Միշտ կարգով, միշտ կարգով,
Զեռքերդ վեր, միշտ զգաստ,
Միշտ պատրաստ, միշտ պատրաստ:

Խոսք՝ Հ. Կոստանյանի
Ռ. Մելիքյանի,
Մ. Միրզայանի
Յերածչու. Անտ. Մալիկյանի

(II դասարան)

Մենք յերգում ենք վառ ու բոսոր
կյանքը նոր
Ելեկտրական շինարարքը մեր հղոր.
Յերգում ենք մենք դործարանը
յեռացող,
Մեծ դալիքի բախար ձուլող
լուսաշող.

Ուր զնդում ե թափը հաղար
զարկերի,
Ուր հորդում ե յերգը հաղար
սրտերի,
Ուր բյուր հաղար կյանք ե կերտվում
հուսալի,
Ուր փոթորկվում կյանքը հղոր,
վիթխարի:

Խոսք՝ Սամվելի
Յերածչու. մշակ.՝ Ռոմ. Մելիքյանի
«Պիմեքական յերգեր» Ռ. Մելիքյանի

ԵՀԵՅ ՊԻՈՆՆԵՐ

(II—III դասարան)

Եհեյ պիոններ,
Կաղմենք խիտ շարքեր,
Պարադ լենինյան
Կաղմենք ընկերներ,
Զարկեք թմբուկներ,
Վեր պահեք դրոշակ,
Քայլեր քաջասիրտ,
Քայլեր դու բանակ:

Թախի՛ժ, տրամուխյուն
Պետք չեն մեզ յերբեք,
Տոկուն եր լենին—
Հավերժ միշտ պայծառ.
Այսօր նա մեզ հետ
Մեծ Հոկտեմբերի
Տոնին մարդկուխյան—
Տոնին բանվորի:

Թընդա՛, թող թնդա՛
Մեր յերդը հզոր
Կարմիր աշխարհի

Բանվորի բոսոր
Կրճքում վառ պահենք
Կամք խորհրդային,
Վոր տանք Հոկտեմբեր
Համաշխարհային:

Փոխ.՝ Ա. Տիգրանյանի
Յերածշտ. մշակ.՝ Ռ. Մելիքյանի
«Պիոներական յերգեր» Ռ. Մելիքյանի:

ԽԻՋԱՆ ՄԵՆՔ ԶԻՆՎՈՐՆԵՐ

(1 դասարան)

Մե՛կ, յե՛րկու, ձա՛խը, մե՛կ, յե՛րկու,
ձա՛խը...

Խիզախ մենք զինվորներ ենք,
Հառաջ կերթանք անվախ,
Կայտառ մենք մանկիկներ ենք,
Յերգել զխոտեր ուրախ—հե՛յ:

Մե՛կ, յե՛րկու, ձա՛խը, մե՛կ, յե՛րկու,
ձա՛խը...

Հայրերը հիմք դրին մեր
Հսկա Նոր պետութեան,
Ուր տեր են ջահել ու ծեր,
Պաշտպան մեծ Միութեան—հե՛յ:

Մե՛կ, յե՛րկու, ձա՛խը, մե՛կ, յե՛րկու,
ձա՛խը...

Թո՛ղ, Թո՛ղ, ամենքն իմանան
Լողունդը մեր կյանքի—

«Կեցցե հզոր կոմունան

Աղատ աշխատանքի»—հե՛յ:

Մե՛կ, յե՛րկու, ձա՛խը, մե՛կ, յե՛րկու,
ձա՛խը...

Փոխադրութուն ուսերենից

Յերաժշտ.՝ Ս. Կլյաչկոյի

«Պիոներական յերգեր» Ռոմ. Մելիքյան

ԻՄ ՄԱՏՐՈՍ ՏՂԱ

(II—IV դասարան)

Այսօր, նորից նոր մեր յերակներում
Խաղաց արյունը հորդ, հրանման,
Իմ ծանոթ ընկեր, ծիտուն ծովերում
Կանդներ էս դու հաղթ պահակի
նման:

Իմ մատրոս տղա,
Իմ սրտոտ տղա,
Կապույտ ծովերի
Փոթորկոտ տղա:

Թե չինի՛ մի որ, թշնամին դաժան
Յեղնի ծովերից չար ու տմարդի՛
Յեն դիտեմ՝ կտաս դու աղբանչան
Վերջին պայքարի ու վերջին մարտի:

Իմ մատրոս տղա,
Իմ սրտոտ տղա,
Կապույտ ծովերի
Փոթորկոտ տղա:

Խոսք՝ Սողոմոն Տարոնցու
Յերածչա. Գուրգեն Միրզոյանի

ԼԵՆԻՆԻ ՈՒՂԻՆ

(I դասարան)

Մեծ Հոկտեմբերի հաղթ թևերի տակ
Աճում ենք արի, Կաղմում մեծ
բանակ:

Դե՛հ, առաջ, առաջ
Հոկտեմբերիկներ
Մերն է ապագան
Դե՛հ, առաջ, առաջ:

Հրդոթ կորով Լենինի ուղին
Պաշտպանենք անշեղ, առանց
յերկյուղի:

Դե՛հ, առաջ, առաջ
Հոկտեմբերիկներ
Մերն է ապագան,
Դե՛հ, առաջ, առաջ:

Խոսք՝ Տ. Գալինի
Յերածչա. Ս. Գալիկյանի

ՄԱՅԻՍՅԱՆ ՅԵՐԹ

(III—IV դասարան)

Մեր հաղթական յերթն և այսօր
Աշխույժ, յեռուն փողոցով,
Փողկապները կարմիր, բոսոր
Դրոշակները ծփուն ծով:

Մենք ենք դալիս շար ու շարան,
Նմադ ու յերգ չորս բոլոր,
Մենք բերում ենք մողջ աշխարհին
Յերազմ մեր կյանքը նոր:

Խոսք՝ Հ. Հայրապետյանի
Կերտչու՝ Ս. Գալեկյանի

Թ Ռ Զ Ո Ի Ն Ն Ե Ր

Յ Ե Վ

Կ Ե Ն Դ Ա Ն Ի Ն Ե Ր

ՅԵՐԵՔ ՓԻՍԻԿՆԵՐ .

(Մանկապարտեզ և I դասարան)

Մեր սև կատուն նազանի
Յերեք փոքրիկ ձագ ունի,
Մինը սևիկ ու ճարպիկ
Դունչն ու պոչը դեղինցիկ:

Մինը վափրիկ և սպիտակ
Կարծես փոքրիկ նապաստակ,
Մինը չալիկ, համարձակ,
Աչիկները վառ ճրագ:

Իսաք՝ Հ. Հայրապետյանի
Յերեքտ.՝ Ս. Գալիկյանի

Փ Ի Ս Ո Ն

(I—II դասարան)

Փխոնն, փխոնն մլաւան
Թաւրիդ թողեց, փախաւ վան,
Լեղուն թաթխան, յերկար պոչ,
Ինչ վոք ուղեց, ասին՝ վո՛չ:

Փխոնն դնաց դողեղող,
Փորը դատարկ, սիրար դող,
Դունչը մեկնեց կովկթին,
Շերեփն իջաւ ճակատին:

Խոսք՝ Հով. Թումանյանի
Յերածշտ.՝ Միք. Միրզայանի

ՓԻՍԻԿ/ՓԻՍԻԿ

(Մանկապարտ. I դասարան)

Փխիկ, փխիկ չալ պոչիկ
Վանա ճուտիկ, խուճուճիկ.
Փխիկ, փխիկ շուտ արի,
Իմ Լուսիկին որորի:

Կտամ յես քեզ կովի կաթ
Կարմիր դինի, նրուն հատ,
Կառնեմ վղիղ թաշկինակ,
Ու մախմուրե մի մուշտակ:

Խոսք՝ Ա. Խնկոյանի
Յերածշտ.՝ Աղստ Մանուկյանի

ՓԻՍՈՆ ՈՒ ՄՈՒԿԸ

(Մանկապարտեզ 6 տարեկան)

Փխտոն, փխտոն թափամաղ
Ման ե դալիս վազեվաղ
Պոչ ունի մի դաղ:

Փակ ե պահում աչքերը
Բաց ե անում ճանկերը,
Սուբ ատամները:

Նա դալիս ե միշտ ծածուկ
Մորթի ունի շատ փափուկ
Ու վորսում ե մուկ:

Մուկիկ, մուկիկ, զգուշացիր,
Չորս բռնորդ լավ նայիր,
Դե՛ փախի՛ր, պահվիր:

Թարդ՝ Միջ Միրզոյանի
Յերածշա. մշակ՝ Միջ. Միրզոյանի

«Նախադպրոցականի
յերգերն ու խաղերը» Միք. Միրզոյան

ԱՆԲԱՆՏ ՓԻՍՈՆ

(I դասարան)

Փխտոն, փխտոն փափկամաղ,
Տանից փախալ վազեվաղ,
Ուղեց մտնի ամբարը
Հեռքից հասալ Չամբարը:

Կուրվն ընկալ մեջները
Վեր տնկեցին պոչերը
Փխտոն արալ՝ — փիֆ, փաֆ,
փաֆ,
Չամբարն արալ — հաֆ,
հաֆ, հաֆ:

Փխտոն փախալ մառանը,
Հենց մառանի դռանը
Սառն ելալ Սահակը
Չեռքին բռնած մահակը:

Վերջը սոված աւ ծարալ
Խեղճը դեպի դոմ փախալ,
Եղ դոմի ել դռանը
Բացի խփեց Միրանը:

Խոջ՝ Հակ. Աղաբաբի
Յերածշա.՝ Վ. Ումբ-Շատի

Փ Ի Ս Ի Կ

(I—II դասարան)

Յեկ, իմ փխտիկ, յեկ ինձ մոտ
Քեզ նկարեմ լավ սիրուն.
Ուղիղ նստիր դու ինձ մոտ
Եւ չճարժվես իմ սիրուն:

Ահա այսպես, փխտ ջան
Քիչ եւ սպասի, վոր պրծնեմ.
Սա եւ պոչդ, փխտ ջան,
Թող դրուխդ եւ նկարեմ:

Հիմա նայիր նկարես,
Ի՛մ փխտիկ ջան, նաղանի,
Այսպես նախշուն ու լավիկ
Ուրիշ փխտիկ չի լինի:

Խոթ՝ Արամուշու
Յերթշտ.՝ Ս. Գալիկյանի

ՇՈՒՆԸ

(Մանկապարտ. 5 տար.)

ՀաՖ, հաՖ, հաՖ, հաՖ
Ահա այսպես հաչում եմ յես,
ՀաՖ, հաՖ, հաՖ, հաՖ

Ու տունն այսպես պահում եմ յես:
Թե դա մեղ մոտ մի հին ծանոթ
Մոտ եմ վաղում, պոչս շարժում:
Իայց թե մի գող, չար կամեցող
Ուղի թաղուն մտնի մեր տուն,—
ՀաՖ, հաՖ, հաՖ, հաՖ

Ահա այսպես հաջում եմ յես—
ՀաՖ, հաՖ, հաՖ, հաՖ
Ու տունն այսպես պահում եմ յես:

Խոթ՝ Հովհ. Թումանյանի
Յերթշտ.՝ Դան. Ղաղարյանի

ԳՈՐՏԻԿ

(Մանկապ. 6 տ.)

Փռքրիկ դորտիկ, բարակ տոտիկ
Վոստոստում ե լճի մոտիկ,
Կվա, կվա, կվա, կվա
Կվա, կվա, կվա, կվա
Վոստոստում ե լճի մոտիկ:

Ահա լճից թռալ ավիին
Ու հալի արեց փռքրիկ ճանճին.
Կվա, կվա, կվա, կվա,
Կվա, կվա, կվա, կվա
Ու հալի արեց փռքրիկ ճանճին.

Ել չի ուզում ճանճին վորսալ
Նա շտապում ե լճում լող տալ.
Կվա, կվա, կվա, կվա,
Կվա, կվա, կվա, կվա
Նա շտապում ե լճում լող տալ.

Ուսու թողվողական

ՄԱԳԻԳ-ՄԱԳԻԿ

(II դասարան)

Սաղիկ-մաղիկ, իմ սիրունիկ,
Յես քեզ կտամ քաղցր կուտիկ,
Վոր դու ուտես, շուտ մեծանաս,
Ուրախ ապրես, զվարճանաս:

Յերբ մեծանաս, մեծ սաղ դառնաս,
Յես կխնդրեմ իմ մայրիկին,
Վոր նա թողվե քո փետուրներ
Յեվ ինձ համար շինե բարձեր:

Խոսք՝ Դ. Աղայանի
Յերաժշտ.՝ Ազատ Մանուկյանի

ՈՒՆԵՐ-ՉՈՒՆԵՐ

(I դասարան)

Ունեւր-չունեւր, մի կլին ունեւր

Յերեք սաղ.

Սաղ, սաղ, սաղ:

Ամեն մի սաղ ունեւր-չունեւր

Մի մի ձաղ.

Ձաղ, ձաղ, ձաղ:

Սպիտակ եյին բոլոր յերեք

Ձաղերը.

Միպ—սիպտակ:

Դեղին եյին բոլոր յերեք

Ձաղերը.

Դեկ-դեղին:

Խոսք՝ Հ. Աղաբաբի

Յերաժշտ.՝ Ա. Նարինյանի

ՊԱՊԻ, ՏԱՏԻ, ԶԱԼ, ՀԱՎԻԿ

(I դասարան)

Պապի, տատի, չալ հալիկի

Ածեց վոսկե մի ձվիկ:

Տուր վոր տվեց պապիկը

Բայց չկտարեց ձվիկը.

Տուր վոր տվեց տատիկը

Բայց չկտարեց ձվիկը:

Մին ել վազեց մկնիկը,

Պոչահարեց ձվիկը.

Զվիկն ընկալ, կտարվեց

Լաց ե լինում պապիկը,

Լաց ե լինում տատիկը.

Ու կռկոռում հալիկը.—

Մի՛ լար, պապիկ,

Մի՛ լար, տատիկ,

Նորից կածեմ յես մի ձվիկ:

Զվիկ, ձվիկ, ձվեղեն,

Ել չի լինի վոսկեղեն:

Խոսք՝ Ա. Խնկոյանի

Յերաժշտ.՝ Աղառ Մանուկյանի

ԶԸՆԳԸԼ—ԶԸՆԳԸԼ

(I դասարան)

Կապեմ վրդեղ զընդ—զանգաղ,
Դե՛ զընդըլ, զընդըլ, զընդըլ,

Զան գառնուկ,

Որը տաք է— արեղաղ,

Դե՛ զընդըլ, զընդըլ, զընդըլ,

Զան գառնուկ,

Աբտի բուրբ կանաչ խոտ,

Դե՛ զընդըլ, զընդըլ, զընդըլ,

Զան գառնուկ,

Աբի տանեմ քեզ արոտ,

Դե՛ զընդըլ, զընդըլ, զընդըլ

Զան գառնուկ :

Ոոսք՝ Ա. Խնկոյանի

ԵՇԻԿ

(Մանկապ. 6 տ.)

Ճակատդ պեծիկ,

Այ իմ սև եծիկ,

Աչքերդ կրակ՝

Մի մի վառ ճըրադ :

Աբի ցիկ, ցիկ, ցիկ

Այ իմ սև եծիկ.

Աբի ցիկ, ցիկ, ցիկ

Ա՛յ իմ սև եծիկ :

Պողերդ բիղ-բիղ,

Մերուքդ մի թիղ,

Վոսներդ բարակ,

Վազում ես արադ :

Աբի ցիկ, ցիկ, ցիկ,

Ա՛յ իմ սև եծիկ.

Աբի ցիկ, ցիկ, ցիկ,

Ա՛յ իմ սև եծիկ :

Ոոսք՝ Հ. Աղարբի

Յերածչա՝ Դ. Ղազարյանի

ՀԻՆԳԻ ԵՐ ՈՒՆԵՄ

(Մանկապարտեզ 6 տ.)

Հինդ ԵՐ ունեմ ուլիկներով
Տի ւի ւի՛, ւի ւի ւի՛.

Կաթ կը կթեմ դուլլիկներով,
Տի ւի ւի՛, ւի ւի ւի՛:

Սեր վըրչեմ դալաթներով
Տի ւի ւի՛, ւի ւի ւի՛.

Յուզ կ հանեմ ուլի տիկով
Ծի ւի ւի՛, ւի ւի ւի՛:

Խոտը և յերածչաության ժողովրդական

ԶԱԼ ՈՒ ԶԱԼՏԻԿ

(1 դասարան)

Զալ ու չարտիկ իմ ուլիկ,
Համ պտտիկ ևս, համ ճուլիկ.
Պողեր ունես սըլուլիկ,
Համ դեղեցիկ, համ կարճլիկ:

Ականջներդ խըլըշկան,
Աչիկներդ պըսպըղան,
Մըկ՛ըկալըդ կըմկըման
Մորդ լեզվին և նման:

Բոժոժներով դարդարուն
Վզնոց կաննեմ քեզ համար,
Յերբ վաղվըդես դաշտերսւմ
Կը զընդընդա անդադար:

Զալ ու չարտիկ, իմ ուլիկ
Անդին ընկեր, սիրունիկ.
Արի դնանք մեր պարտեզ
Մինչև մերդ հասնի քեզ:

Խոտը՝ Հակ. Աղաբաբի
Յերածչա.՝ Վ. Ումր-Շատր

ՀՈ, ՀՈ, ՅԵՁ ԶԱՆ

(III—IV դասարան)

Հո՛, հո՛, յեղ ջան, հո՛, կալ արա,
Կալիդ դուրբան, հեյ ընկեր,
Հո, կալ արա, մի հալ արա,
Դեղը դիզենք, ջան աղբեր:

Իրկուն կուգա, մութը կընկնի,
Ասող ու լուսին կրացվին.
Հովիկ կուգա, ցուրտը կընկնի,
Հո՛, հո՛, մեռնեմ քո ջանին:

Ոոսք՝ ժողովրդական
Յերածչտ.՝ Պ. Բարայանի

ՓՆՋԼԻԿ ԿՈՎԻՍ

(II դասարան)

Փնջլիկ կովիս
Իմ ծաղիկ կովիս եմ սիրում,
Կանաչ դաշտից
Սառ աղբյուրից ջուր եմ բերում:
Կեր ծաղիկս,
Կեր կովիկս,
Կերդ անուշ,

Տուր փրո փրո կաթ
Սերն երեսին
Սերն անուշ.
Խմիր Ծաղիկ,
Խմիր ջուրըդ, խումդ անուշ:

Ոոսք՝ ժողովրդական
Յերածչտ. Պ. Բարայանի
Աղատ Մանուկյանի
«Դպրոցական յերգեր» Պ. Բարայան

ՅԵՍ ՍԻՐՈՒՄ ԵՄ

(I դասարան)

Յես սիրում եմ կարմիր արև, արև.
Յես սիրում եմ կանաչ տերև տերև.

Այ, արևիկ— ծիւլ, ծիւլ,

Այ տերևիկ—տիւլ, տիւլ:

Ինձ ավել էն փոքրիկ սրտիկ, սրտիկ.

Ինձ ավել էն յերկու թևիկ, թևիկ,

Փոքրիկ սրտիկ—ծիւլ, ծիւլ,

Յերկու թևիկ, տիւլ, տիւլ:

Խոսք՝ Հ. Աղաբաբի

Յերթշտ.՝ Ռոմ. Մելիքյանի

Ազատ Մանուկյանի

ԾԻՏԻԿՆԵՐ

(Մանկապարտ. 6 տար.)

Միտիկները հյուր են յեկել մեր
պարտեղ,

հյուր են յեկել, հազար բարեւոյ

բերել մեզ,

Ծիւլ, ծիւլ, ծիւլ, ծիւլ, ծիւլ, ծիւլ,
ծիւլ, ծիւլ,

Ծիւլ, ծիւլ, ծիւլ,

Միտիկն ասաւ ծիւլ, ծիւլ, ծիւլ, ծիւլ

Ծիւլ, ծիւլ, ծիւլ:

Մըլլըլում են, թռչկոտում են ծառից
ծառ,

Թռչկոտում են, թռվլում են
անդադար.

Ծիւլ, ծիւլ, ծիւլ, ծիւլ, ծիւլ, ծիւլ,
ծիւլ, ծիւլ,

Ծիւլ, ծիւլ ծիւլ

Միտիկն ասաւ ծիւլ, ծիւլ, ծիւլ, ծիւլ

Ծիւլ, ծիւլ, ծիւլ:

Խոսք՝ Հ. Աղաբաբի

Յերթշտ.՝ Ս. Գալիկյանի

Էնախաղալրոցական յերգիք՝ Ս. Գալիկյան

ԾԻԾԵՌՆԱԿԻ ԲՈՒՅՆԸ

(Մանկատարտեղ, I դասարան)

Ծիծեռնակը բույն էր շինում,
Յեւ շինում էր և յերգում.
Ամեն մի շուղ կայցնելիս՝
Առաջվա բույնն էր հիշում:

Մեկ անգամ էր նա բույն շինել
Յեւ շատ անգամ կարկատել,
Բայց այս անգամ վերադարձին
Բույնն ալերակ էր դտել:

Այժմ նորից բույն էր շինում,
Յեւ շինում էր և յերգում,
Ամեն մի շուղ կայցնելիս,
Առաջվա բույնն էր հիշում:

Խոսք՝ Ղ. Աղայանի
Յերաժշտ.՝ Աղատ Մանուկյանի

ՍԱՐՅԱԿՆԵՐԸ

(I դասարան)

Սարյակները մեր հերվան
Նս ուր վորե պիտի դան.
Բայց տները վոււլ յեկած
Պետք չի դալու ել նրանց:

Կարեն, արի միասին
Նոր տուն շինենք սարյակին,
Թե չե տեսնի՝ տուն չկա,
Մեր կտլխողին մոտ չի դա:

Վորդ ու թրթուր զանազան,
Յես ինչ դիտեմ ել ինչ բան,
Ներս կմտնեն մեր այդին,
Վնաս կտան ահադին:

Խոսք՝ Հ. Հայրապետյանի
Յերաժշտ.՝ Միք. Միրզայանի
Հնախադարձական յերգերն ու խաղերը
Միք. Միրզայան

ԼՈՐԻԿ

(I դասարան)

Առաջնայան փղեց հով,
Արտը ծփաց, դարձավ ծով,
Արտի միջից թռավ լոր,
Թռավ ընկավ սար ու ձոր:
Կլորիկ, կլորիկ, ա՛յ լորիկ
Որոր, մորոր շորորիկ:

Լորիկ, լորիկ, այս տարի
Արտը ցանեւ ենք դարի,
Ուր վոր կերթաս՝ շուտ արի,
Արտի միջին ծփարի:
Կլորիկ, կլորիկ ա՛յ լորիկ
Որոր, մորոր շորորիկ:

Խոսք՝ Ա.Թ. Խնկոյանի
Յերաժշտ.՝ Ժողովրդական
«Իպրոցական յերգեր» Ռուս. Մեխիյանի

ԿԱՐԱՎԻԿ

(I դասարան)

Պուտպուտուրիկ, խտուտուրիկ,
Այ իմ սիրուն կաքավիկ,
Կլտուցդ բա՛ց, կտուցդ
Ու կըղկըղա անուշիկ:

Յերդէ՛ր, ա՛յ իմ կաքավիկ
Գո անուշիկ խոր սըրտից
Յերդէ՛ր, յերդէ՛ր, անուշիկ
Հենց եդ բարձրիկ սարերից:

Խոսք՝ Լուսավարդի
Յերաժշտ.՝ Սեթ Վոսկանյանի
«Հնկտեմբերիկ» մանկ. ամսագիր 1930 Ք

ԿԱՔԱՎԻԿ

(III—IV դասարան)

Արև բացվեց թուխ ամպերեն,
Կաքավ թուավ կանաչ սարեն,
Կանաչ սարեն, սարի ծերեն,
Բարև բերավ ծաղիկներեն:

Սիրունիկ, սիրունիկ,

Սիրունիկ, նախշուն կաքավիկ:

Քո բուն հյուսած ծաղիկներով,
Շուշան, նարդիդ, նունուֆարով,
Քո տեղ լցված ցող ու շաղով,
Քնես, կեղնես յերգ ու տաղով,

Սիրունիկ, սիրունիկ,

Սիրունիկ, նախշուն կաքավիկ:

Քո թե՛վ փայտուկ ու խառուտիկ,
Պատիկ կառուց, կարմիր տոտիկ,
Կարմիր—կարմիր տոտիկներով,
Կշորորաս ճուտիկներով,

Սիրունիկ, սիրունիկ,

Սիրունիկ նախշուն կաքավիկ:

Յերբ կ'կայնես մամուռ քարին
Սաղմոս կասես ծաղիկներին,—

Սարեր — ձորեր զվարթ կանես,

Դարդի ծովեն սիրտ կ'հանես,

Սիրունիկ, սիրունիկ,

Սիրունիկ, նախշուն կաքավիկ:

Խոսք՝ ժողովրդական

ձշակեց՝ Հովհ. Թումանյան

Յերածշա.՝ Կոմիտասի

Ա. Մանուկյանի

«Հայ. ժող. յերգեր» և «Փնջիկ»

ԹԻԹԵՈՒ

(I դասարան)

Թեւեւ—մեւեւ մի թեթեւ
Թըմբուցող թիթեռ եմ,
Ունեմ յերկու նախշուն թեւ,
Վողջ աշխարհին յես տեր եմ:

Ամբողջ ոբը իմ քեֆին
Թըռչկոտամ եմ դես ու դեն

Լեւ Լեւ', Լեւ Լեւ'

Լեւ Լեւ' Լեւ'

Լեւ Լեւ', Լեւ Լեւ'

Լեւ Լեւ' Լեւ':

Խոսք՝ Հ. Աղաբաբի

Յերթշտ.՝ Ժողովրդական

ՄԵՂՈՒ

(I դասարան)

Հա ծագեցալ արեղակը,
Հա ծագեցալ մանուշակը,
Մեղուն թողեց իր փեթակը,
Տըգտըղալով, սըգտըղալով:

Մեղուն թռալ ծաղկե ծաղիկ,
Մեղըր առալ քաղցր անուշիկ,
Մոմը դառալ հոտոտ լուսիկ
Պըղպըղալով, պըղպըղալով:

Անուշ մեղրը մանր աղոց
Իսկ ով ծուլլ ե, չի սիրում գործ,—
Նրան ճանճի կըծու խայթոց
Կըսկըծալով, կըսկըծալով:

Խոսք՝ Ռ. Պատկանյանի

Յերթշտ.՝ մշակ.՝ Միջ. Միջդասանի

ՊԶԱՆ ՊԶԱՆ

(I դասարան)

Պղան-պղան, պղպղան,
Պստիկ մեղու տըտըղան.
Պստիկ մեղու տղտըղան.
Դաչտ ու հովիտ կ'ըջկես
Բարձր սարեր կ'ընչես:

Պղան-պղան, պղպղան,
Պստիկ մեղու տըտըղան.
Տոտիկներով թավամաղ
Մեղըր առած տուն կ'ըլաս:

Խոսք՝ Ա.Բ. Խնկոյանի
Յերաժշտ.՝ Աղաստ Մանուկյանի
Ս. Գալիկյանի

ՏԱՐԿԱ ՅԵՂԱՆԱԿՆԵՐ

ԱՇՈՒՆ

(I դասարան)

Դեղնած դաշտերին
Իջել և աչուն,
Անտառը կրկին
Ներկել և նախշուն:

Պաղ—պաղ մեղի հետ
Փչում և քամին,
Քչում և տանում
Տերևը դեղին:

Տխուր հանդերից
Ամենքը տրտում
Բաշվում են կամաց
Իրենց տունն ու բուն:

Խոթ՝ Հովհ. Թումանյանի
Յերածառ՝ Աղաս Մանուկյանի

ՋԱՆ ԱՇՈՒՆ

(Մանկապարտ. 6 տար.)

Ջան, ջան, ջան աշուն է
Տես, տես, տես նախշուն է,
Սնուչ մրգեր ուտելու
Նա մեզ այդի յե կանչում :

Ջան, ջան, ջան աշուն է
Տես, տես, տես նախշուն է.
Տանձ ու խնձոր ուտելու
Նա մեզ այդի յե կանչում :

Ջան, ջան, ջան, աշուն է
Տես, տես, տես նախշուն է
Նուռ, սերկևիլ ուտելու
Նա մեզ այդի յե կանչում :

Ջան, ջան, ջան աշուն է
Տես, տես, տես նախշուն է
Տրդա աղջիկ շարքերով
Նա մեզ դարձոց է կանչում :

Խոսք՝ Հակ. Աղաբաբի
Յերածշտ.՝ Դ. Ղազարյանի

ԱՇՆԱՆ ՎԵՌՋԸ

(I դասարան)

Տերևները զամու հեռ
Պար են բռնել առաջ—հեռ.
Խշխշում են ու յերգում
Մեր զարդարված պուրակում :

— Գալը բարի, ա՛յ աշուն,
Ի՞նչ սիրուն ես, ինչ նախշուն :

Գետակը ժիր ու պղտոր
Շտապում է դեպի ձոր.
Քչքչալով ձորակում
Փրփրում է աւ յերգում .

— Յես դնացի, ա՛յ աշուն,
Ի՞նչ սիրուն ես, ինչ նախշուն :

Կռունկները կռկոսան
Կռկոսով վեր թռան,
Դեպի հարավ ձգվեցին,
Կռկոսցին, յերգեցին .

— Մնաս բարով, ա՛յ աշուն,
Ի՞նչ սիրում ես, ինչ նախշուն :

Խոսք՝ Հ. Հայրապետյանի
Յերածշտ.՝ Դ. Ղազարյանի

ԾԱՌԸ ՄԵՐԿԱՅԱՎ

(III—IV դասարան)

Ծառը մերկացավ,
Զբկվեց տերևից.
Զյունի փաթիլներ
Իջան վերևից:

Զյուն ու ցուրտ յեկավ,
Առու, դեռ լռեց.
Իր դորդն սպիտակ
Զմեռը փռեց:

Փոխադրեց՝ Ա. Խնկոյան
Յերթօչտ.՝ Ս. Գալիկյանի

ԲԱՐԵՎ ԶՄԵՌ

(Մանկապարտեզ I դասարան)

Բարև, բարև
Սիրուն ձմեռ
Բարով յեկար
Դու մեզ մոտ.
Ես ո՞ւր ելիր,
Եսքան որեր
Մնում ելինք
Քեզ կարոտ:

Փաթիլ, փաթիլ
Զյունը թափիր,
Սառույց կապիր
Պրսպրղան.
Ուրախ ուրախ
Փողոց յելնենք,
Առնենք սահնակ
Ու սըղղան:

Խոսք՝ Հ. Հարապետյանի
Յերթօչտ. Ս. Գալիկյանի
Դ. Ղազարյանի

ԱՀՍ. ՁՄԵՌՆ ԱՆՑՆՈՒՄ Ե

(Մանկագրութեց 5 ա.)

Ահա ձմեռն անցնում է,
Դու լյու, լյու, դու լյու, լյու
Անցնում է:

Սպիտակ ձյունը հալչում է,
Դու լյու, լյու, դու լյու, լյու
Հալչում է:

Բուք ու բորան թող կորչի,
Դու լյու, լյու, դու լյու, լյու
Թող կորչի:

Սիրուն դարուն թող շուտ դա,
Դու լյու, լյու, դու լյու, լյու
Թող շուտ դա:

Խոսք և յերաժշտութուն՝
Հ. Մելիքյանի

Ե՛Յ, ՋԱՆ, ԱՆՑԱՆ

(I—II դասարան)

Ե՛յ, Ջան, անցան բուք ու բորան,
Ձմեռ պապին ձյունի հետ.
Հովն է խաղում սար ու դաշտում,
Որք պայծառ, բուրավետ:

Ե՛յ, Ջան, շուտով յերդ ու տաղով
Կդա դարուն ցանկալի.
Պայծառ արև, կանաչ տերև,
Խաղ ու ծաղիկ կրբրի:

Խոսք՝ Հ. Հայրապետյանի
Յերաժշտ.՝ Աղաս Մանուկյանի

Ա Ր Ե Վ

(I—II դասարան)

Արև, արև յերբ մեզանից
Դու հեռացար դեպ հարավ,
Չմենն յեկավ և ամեն ինչ
Հափշտակեց ու տարավ:

Վտրքան ենք դո՛ւ, վոր դու բերիր
Գարնան անուշ յեղանակ,
Ա՛խ, յերանի դարուն լինի
Տարին բոլոր ժամանակ:

Տես, թե ինչպես են փրթրթել
Ծառ ու ծաղիկ, կանաչ խոտ,
Տես թե ինչպես ե տարածվել
Ամենայն տեղ անուշ հոտ:

Խոսք՝ Ղ. Աղայանի
Յերթշտ.՝ Միք. Միրզայանի
Գ. Գեղարեկի

ՓԻՍԻԿԻ ԳԱՆԳԱՏԸ

(II դասարան)

Փիսիկը նստել մի մութ անկյունում,
Ունքերը կիտել ու լաց ե լինում:
Մոտիկ ե դալիս մի ուրիշ կատու.
— Ինչո՞ւ յես լալիս, ա՛յ, Փիսիկ ջան,
դու...

Ի՞նչ անեմ հապա, վոր լաց չըլինեմ,
Ասում ե, լալիս փիսոն տխրադեմ.
— Են Համոն թաքուն մածունը
կերավ

Գնաց տատի մոտ ինձ վրա գրավ,
Հիմի տատիկի յետևից ընկած,
Ինձ են ման դալի մի-մի փեսա առած,
Են քոթոթ Սուրենը, Անոն ու Մոսոն
— Ո՞ւր ե, ասում են, ո՞ւր ե դող
փիսոն

Ախ, թե մի գտա՛նք, մածուն ցույց
կտանք...

Խոսք՝ Հովհ. Թումանյանի
Յերթշտ.՝ Դ. Ղազարյանի

Գ Ա Ր ՈՒ Ն

(I դասարան)

Չարածճի մանուկի պես
Արևն և միշտ ժպտերես.
Մար ու դաշտը կանաչադարդ,
Բացվել է և կարմիր վարդ:

Գարուն է, սիրուն է
Ջան, ջան, ջան, ջան, ջան, ջան,
ջան:

Նախշուն ծառեր հազար ու բյուր
Չորս կողմից են յեկել հյուր,
Թիթեռնիկներ ճանճ ու բղեղ
Թռչկոտում են ուր կուզես:

Գարուն է, սիրուն է,
Ջան, ջան, ջան, ջան, ջան, ջան,
ջան:

Պարտեզներում բույր ծառեր
Ծաղիկներ են բաց արել,

Շուտով կդա կարմիր ամառ
Միքչ կբերի մեզ համար:

Գարուն է սիրուն է,
Ջան, ջան, ջան, ջան, ջան, ջան,
ջան:

Սոսք՝ Հ. Հայրապետյանի
Յերաժշտ. Դ. Ղազարյանի

Գ Ա Ր Ո Ւ Ն

(I դասարան)

Մենք առաջ շարժվենք
Իրար ձեռք բռնենք
Յերգենք լա, լա, լա,
Գարուն է ահա:

Հիմի ել ջոկ-ջոկ
Մենք քայլենք անհող,
Ինչ քաղցր է անուշ
Գարունը քնքուշ:

Արևը վառ-վառ,
Ծաղիկներ շար-շար,
Թռչուններ ձիկ-ձիկ
Ջրերը՝ չիկ-չիկ:

Ընկերներ՝ ախ-ախ
Մենք ել տանք ծափ-ծափ.
Յերգենք լա, լա, լա,
Շուշան ու լալա:

Խոսք՝ Հ. Կոստանյանի
Յերաժշտ.՝ Անտ. Մայիլյանի

ԳԱՐՈՒՆ ՅԵԿԱՎ

(Մանկապարտեզ և I դասարան)

Գարուն յեկավ,
Կանաչ հաղավ,
Լե, լե, լե, լե,
Լե, լե, լե, լե,

Կանգնեց քարին
Յերգեց կաքավ,
Լե, լե, լե, լե,
Լե, լե, լե:

Բարև դարնան
Տաք արևին,
Բարև ծաղկին,
Ծիլ տերեխին:

Խոսք՝ Ժողովրդական
Յերաժշտ. մշակ.՝ Միք. Միրզայանի

ՅԵԿԱՎ ԳԱՐՈՒՆ

(IV Դասարան)

Յեկավ դարուն, յեկան հավքեր,
Տաքցավ արև, գլխդուրան ջրեր,
Յեկան վարի-ցանքի որեր,
Յեկան վարի-ցանքի որեր:

Կուռնին ամուլ արեցի,
Սագերն հորիկ լծեցի,
Ճնճղուկն հոտաղ վարձեցի,
Կաքավն հացվոր բոնեցի,
Արտ ունեյի վարեցի,
Յորեն, դարի ցանեցի:

Խոսք՝ Ժողովրդական
Յերաժշտ.՝ Ազատ Մանուկյանի

ԴԵՌՈՒՐ Ե ՄԻՄԱՌ

(I-II դասարան)

Դեռ ո՞ւր է ծիծառ,
Դեռ ո՞ւր է սոխակ,
Գարնան շողերով
Յեկավ մանուշակ:

Լա, լա, լա, լա, լա,
Լա, լա, լա, լա, լա,
Լա, լա, լա, լա, լա,
Լա, լա, լա, . . .

Յերկինքն է անամուլ,
Շողշողուն արև,
Տանք մանուշակին,
Յերեխա՛յք, բարև:

Լա, լա, լա, . . .

Խոսք. Ռ. Պատկանյանի.
Յերաժշտ.՝ Ազատ Մանուկյանի

Մ Ա Յ Ի Ս

(I—II դասարան)

Այլ ու արլան վառ մայիս,
Դու ամենից լավ ամիս
Կյանք ու արև ես տալիս
Ի՞նչ սիրում ես, ջան մայիս:

Հանդ ու այգի գարդարուն,
Հովն ե խաղում դաշտերում,
Թռչուններն են քեզ գովում
Ի՞նչ նաչխունն ես, ջան մայիս:

Դու կայտառ ես մանկան պես
Թռչկանն ու խնդերես,
Ի՞նչ կըլինի, վոք բերես
Վողջ աշխարհին ա՛լ մայիս:

Խոջ՝ Հ. Հայրապետյանի
Յերաժշտ. Սեթ Վոսկանյանի

Խ Ա Ռ Ն Յ Ե Ր Գ Ե Ր

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԱՆԿՅՈՒՆ

(Մանկապ. 5 տարեկաններէ համար)

Փոքրիկ անկյուն յես ունեմ
Մեր սենյակի մէ մասում
Նկարում եմ, զարդարում,
Այնտեղ նստում ու խաղում :

Ունեմ աթոռ, մահճակալ,
Այսե, սրբիչ ու սեղան
Աշխատում եմ ամեն ոք
Վոչ վոքին չեմ խանդարում :

Խոջ՝ Հ. Գալիկյանի
Յերաբշտ՝ Ս. Գալիկյանի

Տ Ի Կ Ն Ի Կ

(I դասարան)

Տիկ, տիկ, տիկ, սիրունիկ,
Նախխշուն, խելոք, իմ տիկնիկ.
Տես, տես, տես, իմ յերես—ծի'կ.
Տես, տես, տես, իմ յերես—ծի'կ:

Վեր, վեր, վեր, կաթ տամ կեր
Վե'ր, շուտ հաղթիք քո շորեր,
Չիկ, չիկ, չիկ, տուր պաչիկ,—չի'կ
Չիկ, չիկ, չիկ, տուր պաչիկ,—չի'կ:

Լա, լա, լա, իմ բալա,
Թռի, թռչենք ել մի լա,
Չան, Չան, Չան, հողի Չան—ճո'ւկ.
Չան, Չան, Չան, հողի Չան—ճո'ւկ:

Խոսք՝ Արդ. Գեղորդյանի
Յերթշտ.՝ Անտ. Մայիլյանի

Պ Ա Պ Ա Ր

(I դասարան)

Պապար, պապար սիրուն Չան,
Չենիդ մատաղ կըչկըչան.
Լա, լա, լա, լա, լա, լա, լա,
Չենիդ մատաղ կըչկըչան:

Պապար արա դորանաս,
Լացն ու կոծը մոռանաս.
Լա, լա, լա, լա, լա, լա, լա,
Լացն ու կոծը մոռանաս:

Յերկու թխիկ թաթերով
Ծածափ արա, համ պապար,
Լա լա լա լա, լա, լա, լա,
Ծածափ արա համ պապար:

Եդ քու թրմիլիկ տոտերով
Համ թրուլրու, համ ծածառ.
Լա, լա, լա, լա, լա, լա, լա,
Համ թրուլրու, համ ծածառ:

Ուրախ որով մեծանաս,
Կարմիր արև ունենաս,
Հա, լա, լա, լա, լա, լա, լա,
Կարմիր արև ունենաս:

Խոֆ՝ Հակ. Աղաբաբի
Յերածշտ.՝ Վ. Ումր-չատի

Ի Ա Ն Դ Ա Ն Ի

(I դասարան)

Հա՛ դան դանի, դան դանի,
Նանը չարդ կտանի.
Կանդնի, բալա, ծառ արա,
Իմ ծնկանը թառ արա:

Հա՛ դան դանի, դան դանի,
Ա. չքի լուսն ես քո նանի.
Մեր մոլթը տան ճրադն ես,
Մեր տան վառած կրակն ես:

Հա՛ դան դանի, դան դանի,
Հրես բալաս ծառ կանի.
Մատաղ ըլեմ քաջ բալիս,
Ծառ անելիս չի լալիս:

Խոֆ՝ Հակ. Աղաբաբի
Յերածշտ.՝ Վ. Ումր-չատի

ԾԱՓԻԿ ԾԱՓԻԿ

(I դասարան)

Ծափիկ-ծափիկ ծիրանի,
Կարմիր խնձոր նմանի,
Վոսիկ գանդուր մաղերը
Հովը թել-թել կտանի:

Փրսուսավոր աղափնի,
Վառ-վառ վարդի նմանի,
Զյունից ճերմակ թաթիկներ
Կուղեն վոսիկ մատանի:

Խոսք և յերաժշտ.
Ժողովրդական

ՓԱՅՏԵ ՁԻ

(I դասարան)

Հո'ւլ թրոխ', թրոխ իմ ձի,
Զրտաս միայն աքացի,
Դու թրոչուն ես թևավոր,
Յես ել կտրիճ ձիավոր:

Թև առ, թրոխը, սըլանանք,
Հեռու, հեռու հեռանանք,
Դե շուտ արա', դե', թրոչենք,
Արար աշխարհ յեկ շրջենք:

Թարգմ.՝ Խնկո Ապրր
Յերաժշտ.՝ Ն. Պոստուխովու

ԱՌՈՂՋ ՍԵՐՈՒՆԿ

(Մանկագ. և I դասարան)

Դեռ արևը չծաղած,
Յես շորերս եմ միշտ հագած.
Պիտներ եմ յես միշտ զղաստ,
Ու իմ գործին միշտ պատրաստ:

Ինձ համար յես առանձին
Ունեմ փոշի ու վրձին,
Լվանում եմ յես ամեն ուր
Բերան, ատամ կամալոր:

Պիտներ ենք մեզ պարծանք,
Սմենորյա խաղ մարզանք.
Քայլերթում ենք մենք մեկ, յերկու՝
Հետևելով մեկ մեկու:

Ծաղեց, կանչեց ալ արև,
— Պիտներն եր ձեզ բարև.
Ջրվեժների տակ լողացե՛ք,
Շողերիս տակ շողացե՛ք:

Խոսք՝ Հ. Հայրապետյանի
Յերաժշտ.՝ Մ. Միրզայանի
«Նախադպրոցականի

խրդերն ու խաղերը» Միք. Միրզայան

ԱՐԵՎ, ԱՐԵՎ

(I դասարան)

Արև, արև, յեկ յեկ,
Զիղի քարին վե՛ր յեկ,
Սև-սև ամպեր հեռացե՛ք
Արևին ճամբա բացե՛ք:

Թողեք լիոր դա մեզ մոտ,
Նրբա լուսին ենք կարոտ.
Կարմիր արև յե՛կ յե՛կ,
Զիղի քարին վեր յեկ:

Խոսք՝ Ղաղ. Աղայանի
«Դպրոցական յերգեր» Ռ. Մելիքյանի

ԴԱՐՔԻՆՆԵՐ

(I դասարան)

Թա՛ք, թլի թա՛ք, թա՛ք թլի թա՛ք,
Ձա՛րկ դե գա՛րկ, դե՛ գարկ, գա՛րկ.
Մենք դարբին ենք վարժ վարպետ,
Գործ ենք անում իրար հետ—
Չենք խնայում ուժը մեր,
Ձա՛րկ, գա՛րկ, դե՛ վրա բե՛ր...

Թա՛ք, թլի թա՛ք, թա՛ք թլի թա՛ք,
Ձա՛րկ դե գա՛րկ, դե՛ գարկ, գա՛րկ.
Մեր սրագերն ու հայրերը
Նույնպես դարբին են յեղեղ
Չեն խնայել ուժ, ձեռքեր,
Ձարկեղ են հա՛ թաք...

Թա՛ք, թլի թա՛ք, թա՛ք, թլի թա՛ք,
Ձա՛րկ դե գա՛րկ, դե՛ գարկ, գա՛րկ.
Հե՛ջ դուք, հեռու դարբիններ,
Միացեք ջահել ու ծեր,
Մի՛ խնայեք ուժը ձեր,
Գուք ել գարկեք՝ թաք...

Յերաժա.՝ Ս. Կլաչկոյի

Տ Ր Ա Կ Տ Ո Ր

(I դասարան)

Հե՛յ, ջան, տրակտոր ջան,
Քեզ ե մնում մեր դաշտը,
Կոլխոզի բանվոր վաշտը.
Յե՛կ մեր արտերը վարի,
Բամբակ ցանենք ես տարի:

Մեր կոլխոզը նոր է, նոր,
Բոյ է քաշում որեց որ,
Ունենք յերկաթե տրակտոր.
Գյուղից քչենք կուլակին,
Առաջ քաշենք բաւորակին:

Խոսք և յերաժա.՝ Մ. Միրզայանի
«Հոկտեմբերիկների յերգերի ժողովածու»

ԲԵՐՔԻ ՏՈՆ

(1 դասարան)

Բերքի տոն ջան, բերքի տոն,
Աշխատանքի յերգի տոն.
Բերքի տոն ջա՛ն, հե՛յ, բերքի տոն,
Աշխատանքի, յերգի տոն:

Հոկտեմբերիկ ընկերներ,
Հոկտեմբերից ձեզ նվեր.
Բերքի տոն ջա՛ն, հե՛յ, բերքի տոն,
Աշխատանքի, յերգի տոն:

Յերդենք, դովենք այգի-բաղ,
Ծառապտուղ՝ ծառից կախ.
Բերքի տոն ջա՛ն, հե՛յ, բերքի տոն,
Աշխատանքի, յերգի տոն:

Խոսք՝ Ա. Խնկոյանի
Յերաժշտ.՝ Միք. Միրզայանի

ԲԵՐՔԱՀԱՎԱՔ

(Մեներգ 1 դասարան)

Կրկին աշուն, այգին նախշուն,
Մեր կոլխողի ծառերից
Թուղ ու խաղող, տանձ մեղրածոր
Ճիտ են անում և մեզ կանչում:

Ընկերներով սիրուն այգում
Հասուն մրգեր հավաքում,
Ողնում, բանտում մեր կոլխողում
Միրգ հավաքում և յերգում:

Ջան, ջան աշուն, չորը նախշուն
Ի՞նչ սիրուն ես, աննման,
Ի՞նչ ուրախ ենք, վոր դու յեկար
Անուշ մրգեր դու մեզ բերիր:

Խոսք՝ Հ. Հայրապետյանի
Յերաժշտ.՝ Ս. Գալիկյանի

ԲԱՄԲԱԿԻ ԱՐՏԵՐԸ

(I դասարան)

Վողջույն անծայր բամբակի
արտերին,
Սպիտակ վարդերի ծիւղն ծովերին.
Վողջույն ձյունի պես ճերմակ
բամբակին,
Կոլխոդի արտում բանող բանակին:

Խոօք՝ Ա. Սրապյանի
Յերածշտ.՝ Ս. Գալիկյանի

ՊԻՈՆԵՐ ՄՈՍԻՆ

(I դասարան)

Պիոներ և մեր Մոսին,
Կարժիր վղկասլը ուսին,
Ման և դալիս քաջի պես,
Համարձակ ու ժպտերես:

Նա գնում և մարզանքի,
Ծով և մտքի ու խելքի,
Դաս և կարգում ջրի պես,
Միշտ մաքուր և չոր-յերես:

Պիոներ և մեր Մոսին,
Կարժիր վղկասլը ուսին,
Ման և դալիս քաջի պես,
Համարձակ ու ժպտերես:

Խոօք՝ Հ. Հայրապետյանի
Յերածշտ.՝ Ստ. Դեմուրյանի
«Հնկտեմբերիկների յերգերի ժողովածու»

ԿԱՐՄԻՐ ՎԱՐԴԻԿ

(I դասարան)

Կարմիր վարդիկ սիրունիկ,
Իրիկուն ե, հանդարտ, զով,
Քո կուրծքը բա՛ց, անուշիկ,
Յողն իջնի կրծքիդ քով:

Լե, լե լե լե, լե լե լե—
Լե, լե, լե, լե, լե, լե, լե:

Առաջնունն արև դա,
Թերթիկներդ համբուրե,
Ակունքներով շողջողա,
Ծալքերդ բաց ու բուրե:

Լե, լե, լե.....

Կարմիր վարդիկ սիրունիկ,
Յերբ դու լինես դալկահար,
Քամին կասե քեզ նանիկ,
Քնիք անուշ քեզ համար:

Լե, լե, լե.....

Խոսք՝ Հովհ. Կոստանյանի
Յերաժշտ. Անտոն Մայիլյանի

ՅԵՐԳ ԿԱՌՈՒՑՄԱՆ

(III—IV դասարան)

Քարը՝ քարի,
Դարը՝ դարի,
Ո՞ւր ենք հասել հիմա մենք.
Մեծ պայքարի վողով արի
Դարն ենք կերտում հիմա մենք:

Յեղիք անահ,
Մոռացիր մահ
Կառուցման մեծ ճակատում.
Լսիր, ահա
Ճամբի վրա
Նոր արևներ են ժպտում:

Քարը՝ քարի,
Կամքով արի,
Կառուցում ենք կյանքը մեր,
Նոր աշխարհի
Լույսը վառի,
Ի՛մ բարեկամ, ի՛մ ընկեր:

Յեղիբ տոկուն,
Թող քո հոգում
Հույսը յերբեք չմարի.
Չնոքիդ դրած
Ին մի քարը
Հավասար ե մի դարի:

Խոսք՝ Գ. Մարյանի
Յերթօչտ.՝ Ա. Ներսիսյանի

Շ Ո Ղ Ե Ր Ի Ն

(III—IV դասարան)

Մաշինեն քաշել եմ վարի
Կոլեկտիվ հողերում անձիր,
Շողեր ջան, ուչացար, ս՞ւր ես
Յե՛կ ջանա, յե՛կ, նազ մի անի:

Հե՛յ ջան, հե՛յ ջան, տրակտոր
վարի.

Դուրս յելավ Շողերս հանդից,
Պողպատե ընկերս, վարի
Վար անենք շատ դուրս դանք
հանդից:

Շողերս՝ աչքերը մթին,
Շողերս՝ ունքերը լուսին,
Շողեր ջան, յե՛կ, բռնենք եղևով
Կոլեկտիվ նոր կյանքի ուղին:

Խոսք՝ Հով. Մելիքյանի
Յերթօչտ.՝ Աղաս Մանուկյանի

Լ ՈՒ Ս Ի Ն

(II—III դասարան)

Լուսինն ելալ են սարից,
Սարի բարձր կատարից,
Շեկլիկ-մեկլիկ յերեսով
Փոսեց գետնին լուսի ծով:

Ձան, ա՛յ լուսին,
Ձան քո լուսին,
Ձան քո կլոր
Շեկ յերեսին:

Պավարն իսկույն չքացալ
Ու ել գետնին չկացալ,
Լուսնի լուսից հալածված՝
Խոր ձորերի մեջ մնաց:

Ձան, ա՛յ լուսին,
Ձան քո լուսին,
Ձան քո կլոր
Շեկ յերեսին:

Խոսք՝ Հակ. Աղաբարի
Ա. Մանուկյանի
Յերափշա՝ Ռոմ. Մելիքյանի
Վահ. Ումր-Շաաի

ԱՅՍՈՐ ԲՈՍՈՐ

(III դասարան)

Այսոր բոսոր մեր կյանքի
Ձահն ե վառված ամենուր,
Մոտ ու հեռու ամենքի
Սիրան ե թնդում անմամուռ:

Հաղթել, հասել ենք արդեն
Մեր դարերի տենչածին,—
Մեր ալ ու լալ դարունին,
Մեր արևին հրածին:

Ել մենք չունենք փակ լեղու,
Կապած աչքեր՝ մթաղնած,
Անծայր աշխարհ մեր առջև
Փունջ ծաղիկ ե նոր ծլած:

Յեկեք մեր հեզ ու հյուծված,
Տանջված, քույրեր ընչազուրկ,
Հանքից, հյուղից մութ ու թաց,
Գրկենք իրար անարցունք:

Խոսք՝ Վ. Աղասյանի
Յերափշա՝ մշակ՝ Ռոմ. Մելիքյանի

ԿԱՆՈՆՆԵՐ

ԹԵԹԵՎ ՈՒ ԹԵԹԵՎ

(III—IV դասարան)

ԹԵԹԵՎ ՈՒ ԹԵԹԵՎ
ԲՆՆԱԾ ԻՐԱՐ ԹԵՎ
ՊԱՐՈՒՄ ԵՐ ԱՆՈՆ,
ՊԱՐՈՒՄ ԵՐ ՄԱՆՈՆ:

ՇՈՂԻԿ ՈՒ ՅՈՂԻԿ,
ՎԱՅԻԿ ՈՒ ԽԱՅԻԿ,
ՍՈՐԻԿ ՈՒ ՆՈՐԻԿ,
ՈՆՆԻԿ ՈՒ ՍՈՆԻԿ,
ԵՂ ՀՐ ԴԻՄԱԿԱՆ
ԻՐԱՐՈՎ ԱՆԿԱՆ—
ՏՐՎԻՆ ԹԵ—ԹԵԻ
ԹՐՈՒՄՆ ՎԵՐՎԵՐԻ:

ԽՈՍՔ՝ Ա. ԽՆԻՐԿԱՆԻ
ՅԵՐԱԺՂՄ.՝ Ֆ. ՇՊԵՂԵՐԻ

Ո Ր Ո Ր

(III—VI դասարան)

Նանիկ արա, անուշ բալիկ,
Հովի-զովի թևի տակ.
Միրուն դեմքիդ վարդ ե բացվել
Նանա, նանա, իմ հողյակ

Մտավ արևն իր մոր դերկը,
Յելան աստղեր ու լուսին.
Աստղ ու լուսին զով հովի հեա
Նանա, նանա քեզ ասին:

Խոսք՝ Ա. Խնկոյանի
Յերաժշտ.՝ Գուրգեն Մերգոյանի
Նույնը իրրև կանոն-յերաժշտ.
Մ. Անցեի

ԶՈՒԳՎԱԾ, ԶԱՐԴԱՐՎԱԾ

(III—VI դասարան)

Զուգված, զարդարված,
Թավիչ կանաչով
Յոլում են դաշտեր
Վոսկի ճաճանչով:

Մայիսը սիրուն
Գոհար ե մաղել,
Թերթերը ծաղկանց
Յողով շաղախել:

Հազար հաղարով
Թռչուն ե յերգում—
Դաշտերը կանաչ
Զընդում—ղըրընդում:

Խոսք՝ Ա. Խնկոյանի
Յերաժշտ.՝ Ռ. Յինդերի

ՋՈՒԿՆ Ե ԼՈՂՈՒՄ

(III—VI դասարան)

Ձուկն է լողում վճիտ ջրում,
Վճիտ ջրում լճակի,
Վառ արևի շողերի տակ
Ցուլք է տալիս արծաթի:

Հա՛ սուրբում է, հա՛ սուղվում է
Բյուրեղ ծոցը լճակի,
Բյուր նաղանքով մեղմ
փարվում է
Պսւտ-պուտ թևին կոհակի:

Խոսք՝ Ա. Խնկոյանի
Յերածշա՝ Մ. Անցևի

Ք Ա Յ Լ Ե Ր Գ

(III—VI դասարան)

Ուղիղ կարգով,
Կանգնենք շարքով
Շարժվենք վաշտ-վաշտ
Մենք դեպի դաշտ—

Մե՛կ, յե՛րկու
Մի ձախ, մի աջ
Մե՛կ, յե՛րկու
Դեպի առաջ...

Վարժվենք, շարժվենք,
Ընկեր անդին,
Լինենք պաշտպան
Հայրենիքին—

Մե՛կ, յե՛րկու
Մի ձախ, մի աջ,
Մե՛կ, յե՛րկու
Դեպի առաջ...

Խոսք՝ Ա. Խնկոյանի
Յերածշա՝ Յ. Շպեյերի

ՍԱՐԻ ԼԱՆՁԸ

(III—VI դասարան)

Սարի լանջը մահճակալ,
Չեչոտ քարը գլխակալ,
Մի հին կարպետ ուսերին,—
Այս և հովվի անկողին:

Յերբ անճրեը կաթկաթում
Յերբ կարպետը թրխկթրխկում,
Հովվին անուշ քնի մեջ
Քաղցր յերազ և տեսնում:

Խոսք՝ Ղ. Աղայանի
Յերաժչա՝ Ռոմ. Մելիքյանի

Ժ Ո Ղ Ո Վ Ր Դ Ա Կ Ա Ն

Զ Ո Ւ Լ Ո

(III դասարան)

Արևն յելավ կամար-կամար,
Զուլոն կապեց վոսկի քամար,
Յես կը մեռնեմ քեզի համար,
Հավա՛ր Զուլո, մաղա՛թ Զուլո:

Հավա՛ր Զուլո, Զուլո,
Մատաղ Զուլո ջան:

Դու դաշտ կուզաս հուլա, հուլա,
Կնձանիս բամբակի քուլա,
Աչքըս տեսավ, սիրտս կուլա,
Հավա՛ր Զուլո, մաղա՛թ Զուլո:

Հավա՛ր Զուլո, Զուլո,
Մատաղ Զուլո ջան:

Մեր ջուխտ գութան դաշտ կբանի,
Զուլո խանութ հաց կըտանի,
Աչքով ունքով մարդ կսպանի,
Հավա՛ր Զուլո, մաղա՛թ Զուլո

Հավա՛ր Զուլո, Զուլո,
Մաղա՛թ Զուլո, ջան:

Խոսք և յերաժշտ. Ժողովրդական

Ո՞Յ ՄԱՐԱԼ

III—VI դասարան)

Կարգալի պես ման կուղաս, մարալ ջան
Կնամանես ջեյրի խնձոր մարալ ջան
Մարալ, մարալ, մարալ ջան.
Մարալ, մարալ ջան.

Իջնենք չայերները բռնենք ծանր
սլար,
Մարալ ջան.

Ո՛յ մարալ, մարալ, մարալ,
մարալ,

Մարալ, մարալ ջան.

Սարեր յետ գնացեք իմ յարը թող դա
Մարալ ջան.

Ո՛յ մարալ, մարալ, մարալ,
մարալ,

Մարալ, մարալ ջան.

Խոսք և յերաժշտ.՝ Ժողովրդական
Մշակում՝ Ա. Տ. Ղևոնդյանի
«Յերգեր և ոտմաններ»

ՋԱՆ ԳՅՈՒԼՈՒՄ

(III IV դասարան)

Արևը կամար—կամար
Ջան դյուլում, ջան; ջան.
Կապել ես վոսկի քամար,
Ջան, ծաղիկ, ջան, ջան:

Հիսուն որ խաղ եմ ասել,
Ջան դյուլում, ջան, ջան.
Իմ ախպոր ճամբի համար,
Ջան, ծաղիկ, ջան, ջան:

Իմ ախպերը սարումն ա,
Ծվին գոտկածալումն ա,
Ախպեր ջան, շվիդ ածա,
Բուրդ Լուլա զարումն ա:

Խոսք և յերաժշտ.՝ Ժողովրդական

ՀՈՅ ՆԱԶԱՆ

(III—VI դասարան)

Հո՛յ, Նազան իմ, նազան իմ,
Ջա՛ն, Նազան իմ, Նազան իմ,

Նազա՛ն, դու բարով յեկար,
Կանաչ սարերով յեկար,
Կարմիր սուրբով յեկար:

Ծաղիկ ես, ծաղիկ պուտ ես,
Շողչողիկ ալ-յազութես,

Նազան, դու բարով յեկար,
Կանաչ սարերով յեկար,
Կարմիր սուրբով յեկար:

Նըխչուն ես՝ թիթեռնիկ ես,
Ծրվլըլան ծիծեռնիկ ես,
Նազան.....

Աղբյուր ես, աղբրի աղ ես,
Քըչքըչան պարզ կոհակ ես,
Նազան.....

Ծաղիկ ես, ծաղկեխոնջ ես,
Աղջիկ ես, քաղցրաչունջ ես,
Նազան.....

Վոսիկ յես, վոսիկհատ ես,
Նազան իմ, դու մի հատ ես,
Նազան.....

Խոսք և յերաժշտ.՝ Ժողովրդական
Կարա Մուրղաչի

Մշակում՝ Կոմիտասի

Գր. Սյունիի

«Ժող. յերգեր» Կոմիտաս
«Գարնանական յերգեր» Ռ. Մելիքյան

ԱՐԱԳԻԼ ԲԱՐՈՎ ՅԵԿԱՐ

(I—II դասարան)

Արազիւ, բարով յեկար,
Հե՛յ, արազիւ, բարով յեկար.
Դու մեզ զարնան նշան բերիր,
Մեր սրտերը ուրախ արիր:

Արազիւ, յերբ զնացիր,
Դու մեզանից յերբ զնացիր,
Հա՛ փչեցին բուք ու բորան,
Ծաղիկները ամեն կորան:

Խոսք և յերածւտ.՝ Ժողովրդական

ԻՆՉՈՒ ԲԻՆԳՅՈՒԼ ԱՄԱՐ

(IV—VI դասարան)

Ինչո՞ւ Բինգյոյլ մտար, դըլե Մկոն
դե,
Բաղի բըլբուլը դտար, Ափոն
թըխկոնդե,
Թըխկոն, թըխկոն, թըխկոնդե,
Ափոն կոնդե, թըխկոնդե,
Դըլե Մկոնդե, ափոն թըխկոնդե.
Սուսան սըմբուլ, բաղի բըլբուլ.
Ինչո՞ւ Բինգյոյլ մտար, դըլե
Մկոնդե,
Ափոն թըխկոնդե:

Խոսք և յերածւտ.՝ Ժողովրդական
Կոմիտասի
Մշակում.՝ Ռոմ. Մեւլեջյանի
Սոյ. Մեւլեջյանի

ԿՈՏ ՈՒ ԿԵՍ

(II—IV դասարան)

Կոտ ու կես կորեկ ունեմ ցանելու
 Համար,
 Ճնճղոսկներ թռան յեկան ուտելու
 Համար,
 Կոացա, քար վեր առա, զարկելու
 Համար.
 Ա՛յ, ճնճղոսկիկ, կարմիր տոտիկ,
 Սպիտակ փոքրիկ, ուտեն կուտիկ,
 Խմեն ջրիկ, առվի յեզրիկ,
 Պատիկ—մատիկ...
 Փախչեն, յերթան ման դալու համար :

Ղասաբներ դանակ բերին մորթելու
 Համար,
 Աղջիկներ թե քաչեցին փետրելու
 Համար,
 Պառապներ պղինձ դրին յեփելու
 Համար.
 Ա՛յ, ճնճղոսկիկ, կարմիր տոտիկ...

Խոսք և յերաժշտ.՝ Ժողովրդական
 Մշակում.՝ Կոմիտասի
 Ռոմ. Մելիքյանի

ՇՈՂԵՐ

(VI դասարան)

Ամպելա, ձյուն չի դալի, Շողեր ջան
 Սարկցը տուն չի դալի, Շողեր ջան.
 Դու շորորա, դուն որորա, Շողեր
 ջան.
 Ամպի տակին ձուն կերևա, Շողեր
 ջան :

Սիրտս կրակով լցված, Շողեր ջան.
 Աչքերիս քուն չի դալի, Շողեր ջան.
 Դու շորորա, դուն որորա, Շողեր
 ջան.
 Ամպի տակին ձուն կերևա, Շողեր
 ջան :
 Խոսք և յերաժշտ.՝ Ժողովրդական
 Մշակում.՝ Կոմիտասի

ԼՈՒՍՆԱԿՆ ԱՆՈՒՇ

(V—VI դասարան)

Լուսնակն անուշ, հովն անուշ:

Վայ լե լե, լե լե,

Վայ լե լե, լե լե:

Շինականի ջուհն անուշ:

Յերնեկ են որեր,

Վոր կելնենք սարեր:

Մաղեց լուսնակն յերկրնուց:

Վայ լե լե, լե լե,

Վայ լե լե, լե լե:

Հովիվի վողն եր անուշ:

Յերնեկ են որեր,

Վոր կելնենք սարեր:

Խոսք և յերաժշտ. Ժողովրդական

Մշակում՝ Կոմիտասի

Մ Ե Ն Ե Ր Գ Ն Ե Ր

Խ Մ Բ Ե Ր Գ Ն Ե Ր

ՍԵՎ ԿԱՔԱՎԻՆ

(V—VI դասարան)

Վա՛յ կաքավիկ, սե՛վ կաքավիկ,
Չալիկ մալիկ սիրուն հալիկ,
Վա՛յ քո ճուտին, են խորոտին,
Վա՛յ սգավոր իր մոր սրտին:

Կրկնել:

Ել չես կարդում հանդ ու արտում
Մեր սարերից կերթաս տրտում.
Վա՛յ կաքավիկ, սե կաքավիկ
Վա՛յ իմ կորած սիրուն հալիկ:
Կրկնել:

Խոսք՝ Հովհ. Թումանյանի
Յերածշտ.՝ Ռոմ. Մելիքյանի

«Զմբուխի յերգեր»

Գեղեցիկ հոտալետ,
Դու ծաղիկ լեռնային,
Ո՞ւմ համար դու բուսար,
Ո՞ւմ համար ծաղկեցիր...

Յրտերում մեծացար
Սնխնամ մեն-մենակ,
Մի լավ որ չտեսար
Վորբի պես տարադիր...

Ու անցավ կյանքը քո
Մտախոր տիրադին,
Գեղեցիկ հոտալետ,
Դու ծաղիկ լեռնային...

Խոսք՝ Լ. Մանվելյանի
Յերածշտ.՝ Ռոմ. Մելիքյանի
«Աշնան տաղեր»

«Յերգեր և ուժանաներ»
Ա. Սպենդիարյան
Ա. Տեր-Ղեվոնդյան
Ռոմ. Մելիքյան

(III—VI դասարան)

Աղվեսը պատկեց աղբի տակին
Վո՛ւյ, վո՛ւյ, վո՛ւյ,
Աչքը ձգեց չալ հալի ձաղին
Վո՛ւյ, վո՛ւյ, վո՛ւյ,
Նետով կտամ աչքի տակին
Վո՛ւյ, վո՛ւյ, վո՛ւյ,
Վոր մոտ չդա նա մեր ձաղին
Վո՛ւյ, վո՛ւյ, վո՛ւյ:

Աղվեսն եկավ խունջիկ, մունջիկ,
Պոչի ծերը սիրուն փնջիկ,
Այ իմ ճուտեր,
Սիրուն ճուտեր,
Նախշուն ճուտեր,
Թմբլա ճուտեր,
Վո՛ւյ, վո՛ւյ, վո՛ւյ,
Վո՛ւյ, վո՛ւյ:

Խոսք՝ Ժողովրդական
Յերածշտ.՝ Ժշակ՝ Ռոմ. Մելիքյանի
Ազատ Մանուկյանի

Փառքիկ տղան մի վարդ տեսավ,
Տեսավ մի վարդ դաշտի միջին.
Վարդը տեսավ, ուրախացավ,
Մտիկ վազեց սիրուն վարդին.
Սիրուն վարդին, կարմիր վարդին,
Կարմիր վարդը դաշտի միջին:

Տղան ասաց.—Բեղ կտրեմ,
Այ, կարմիր վարդ դաշտի միջին:
Վարդը ասաց.—Տե՛ս, կը ծակեմ,
Վոր չը մոռնաս փրչոտ վարդին.
Փրչոտ վարդին, կարմիր վարդին,
Կարմիր վարդը դաշտի միջին:

Ու անհամբեր տղան պոկեց,
Պոկեց վարդը դաշտի միջին.
Փուշը նրա ձեռքը ծակեց,
Բայց եւ չողնեց քրնքուշ վարդին.
Քրնքուշ վարդին, կարմիր վարդին,
Կարմիր վարդը դաշտի միջին:

Խոսք՝ Գյոթեյի,
Թարգմ.՝ Հ. Թումանյանի
Յերածառ՝ Ռոմ. Մելիքյանի

(V—VI դասարան)

Տո՛ւյ, տո՛ւյ, տո՛ւյ, տո՛ւյ
Սիրուն աղջիկ եմ
Վարդի փնջիկ եմ— տո՛ւյ, տո՛ւյ,
Տույ, տո՛ւյ, տո՛ւյ, տո՛ւյ.
Վոսկեղոծ մաղիկ,
Կարապի վրիկ— տո՛ւյ, տո՛ւյ,
Տո՛ւյ, տո՛ւյ, տո՛ւյ, տո՛ւյ:
Կրկնել.

Տո՛ւյ, տո՛ւյ, տո՛ւյ, տո՛ւյ
Մի բուռ կրակ եմ
Մութ տան ճրագ եմ տո՛ւյ, տո՛ւյ,
Տո՛ւյ, տո՛ւյ, տո՛ւյ, տո՛ւյ.
Իմ սիրտն ե խոսում
Յես յերդ եմ ասում— տո՛ւյ, տո՛ւյ,
Տո՛ւյ, տո՛ւյ, տո՛ւյ, տո՛ւյ:
Կրկնել.

Խոսք՝ Ա. Խնկոյանի
Յերածառ՝ Ռոմ. Մելիքյանի

Յ Ե Ա Լ Լ Ի

(V—VI դասարան)

Վրիդ հուլունք կըլարեմ

Հե՛յ, աման այ յեալի,

Յեալիս խալչա կըլարեմ

Ձանըմ աման, այ յեալի:

Հե՛յ, չըլնի ինձնից նեղանաս,

Խաս թելերով կըլարեմ,

Հեյ աման, այ յեալի

Ձանըմ աման, այ յեալի:

Խունջիկ մունջիկ կաքավ ես,

Դու Մեյսարի մարալ ես,

Լեղուղ շիրին Ծիրվանի,

Տե՛ս, խոստումդ կաաարի:

Հե՛յ, ...

Ձեն ձենի տանք, ա՛յ ախպեր,

Ձեռքիդ ուժ տուր, այ վարպետ,

Վոր Մեյսարին մեղի տա

Խաս խալիչա ու կարպետ:

Հե՛յ, ...

Խոսք և յերաժշտ.՝ Անտոն Մայիլյանի

«Մաֆա» ոպերայից

ՄԱՆՈՒՇԱԿ

(Խմբերգ IV—VI դասարան)

Կապույտ դլխով, կանաչ վոտով
Յես ծաղիկ եմ անուշ հոտով
Թեև տունկս փոքրիկ է, ցած
Արտոններում միշտ թաղ կացած.

Բայց իմ փունջն ամեն մի տան
Թե աղքատի, թե մեծատան
Իբրև դարնան առաջին դարդ
Տեսնում ե միշտ ամեն մի մարդ:

Յես եմ ծաղիկ, դարնան դուշակ
Իմ անունս ե—մանուշակ:

Խոսք.՝ Տեր-Ղևոնդյանի
Մշակեց՝ Հովհ. Թումանյան
Յերաժշտ.՝ Միք. Միրզայանի

ԾԻՏԸ ԹԻՉՈՒՄ Ե

(Մեներգ IV—VI գասարան)

Ծխալ թռչում է,
Ծխալ խաղում է
Նաև յերդում.
Ծխալ թռել է
խաղը թողել է
Ել նա չկա:

Ինչո՞ւ ծխիկ իմ,
Ինչո՞ւ թռչիկ իմ
Հոու յերկրում դու
Բուն էս հյուսում
Ու նրանց համար
Յերգեր էս յերգում:

Յեկ շուտ թռչիկ իմ,
Յեկ սիրունիկ իմ
Յեկ դու մեզ մտա.
Մենք քո անուշիկ
Սիրուն յերգին ենք
Վաղուց կարոտ:

Մեզ մոտ դարուն է,
Մեզ մոտ սիրուն է..
Յեկ շուտ թռչիկ իմ

Յեկ բուն հյուսի,
Թող ամեն վոք քո
Յերգը լրսի:

Խոսք է յերածշտ.
Միք. Միրզայանի

ԴԵՊԻ ՀԱՄԲԱՐ

(IV—VI դասարան)

Մենք բոլորս անդադար
Քեզ ենք սպասում, ե՛րբ ճամբար,
Մենք ունենք լող մի կարոտ,
Վոր թռչենք ու դանք քեզ մոտ:

Դու կտաս մեզ որ պայծառ,
Ծաղկաղարդ դաշտ, զով անտառ
Վոր սնվենք ու խաղ անենք
Ուժ, կորոյլ, յեռանդ առնենք:

Խոսք՝ Հենրիխ
Յերաժշտ.՝ Մեք. Մերդայանի

ՈՐՈՐՈՅԻ ՅԵՐԳ
(IV—VI դասարան)

Թող քեզ ծածկեմ, անդին բալա,
Որորեմ, քնի.
Որը մթնեց, լուսինն յելամ
Գիշեր ե հիմի:

Արևն արդեն դնաց հողնած,
Քնեց մոր դրկում,
Դու դեռ արթուն, յերեսդ բաց,
Խոսում ես, յերդում:
Քամին մնջեց, ծիտ ու ծղրբիդ
Քնել են մուշ-մուշ.
Մեռնեմ լեզվիդ, վարդ ծիծաղիդ,
Քնիր իմ անուշ:

Եզուց նորից արև կզա
Քեզ համար նոր որ,
Մուխն ե, բալաս, քնիր հիմա
Քեզ որոր, որոր:

Խոսք՝ Գ. Մեսյանի
Յերաժշտ.՝ Գ. Գեղարեկի

ՈՐՈՐ

(V—VI դասարան)

Քնի՛ր, իմ մանկիկ, քնի՛ր,
Քնեցին դառնուկ, արտուտ,
Նիրհեցին այգի, պարտեզ,
Ել չի բզզում և մեղուն,
Լուսինը արծաթ շողով
Նայում է պատուհանից.
Քնի՛ր, արծաթ շողի մեջ,
Քնի՛ր, իմ մանկիկ, քնի՛ր.
Քնի՛ր, քնի՛ր:

Ով է յերջանիկ քան դու,
Միշտ զվարթ ու միշտ անհող.
Առջևդ շատ մրգեղեն,
Լծված կառքեր, խաղալիք,
Ամեն ինչ կազմ և պատրաստ,
Միայն թե մանկիկս զայլեր.
Ի՛նչ պիտի դառնա հետո,
Քնի՛ր իմ մանկիկ քնի՛ր.
Քնի՛ր, քնի՛ր:

Յերածչտ.՝ Մոցարտի

ԾԱՂԻԿՆԵՐԻ ՅԵՐԳԸ

(II—IV դասարան)

Յես ծաղիկ եմ մայիսի դարդ
Ծաղիկներում բուրբալի,
Ինձ սիրում է ամեն մի մարդ
Յես հոտ ունեմ դուրբալի.
Թե իմանաք յես ո՞վ եմ.

— Դու ծաղիկ ես ալ ու այլան,
Ծաղիկների արդ ու զարդ,
Ո՞վ չգիտե քեզ, աննման,
Ա՛յ աննման կարմիր վարդ:

Հենց վոր կդա անուշ դարուն,
Կրճքին բազմած յես կզամ
Իմ ատլասիկ թերթիկներուն
Կապույտ կապույտ դուլին կտամ.
Թե իմանաք յես ո՞վ եմ:

Մնդակ զանդակ քնքուշ ծաղիկ
Սպիտակի հետ կապուտիկ,
Դու հասմիկն ես շող ու շաղիկ
Թերթիկներդ կապուտիկ:

Խոթ՝ Ա. Խնկոյանի
Յերածչտ.՝ Ա. Մանուկյանի

ԾԻՏԻԿԻ ՈՐՈՐԲԸ

(V—VI դասարան)

Կախված է ճյուղից ճոճը ծխտիկի.
Փրչի՛, հովիկ, փրչի՛,
Ճոճն որորվի, տանի բերի
Նանի՛, ծխտիկ, նանի՛:

Ծխտիկը անուշ յերազ է տեսնում.
Փրչի՛, հովիկ, փրչի՛,
Ճոճն որորվի, տանի բերի,
Նանի՛, ծխտիկ, նանի՛:

Բայց տե՛ս, ծխտիկը քնիցը չը զարթնի
Կամաց փրչի, կամաց.
Ճոճն ել զգուշ տանի բերի.
Նանի՛, ծխտիկ, նանի՛:

Խոսք՝ Հովհ. Թումանյանի
Յերածառ. Ա. Մանուկյանի

ՄԱՅԻՍ

(IV—VI դասարան)

Գարնան անդրանիկ այս ուրախ որին
Դուրս յեկեք խումբ խումբ բանվոր
ընկերներ,
Վողջյուն դուք տվեք մեր դաշտ ու
ձորին
Յերգեցեք ազատ տոնական յերգեր:

Ծափ ծափ ծափ տվեք դարունը
դուվեք
Ծաղկե փնջերով մայիսը տոնեք:

Խոսք՝ Հ. Հախոբյանի
Յերածառ. Գուրգեն Միրզոյանի

«Պիոներակ. յերգերի ժողովածու»

Մ Ա Յ Ի Ս Ը Կ Ա Ր Մ Ի Ր

(IV—VI դասարան)

Ալ դրոշը ձեռքին, ալ վարդը կրծքին
Մայիսն է գալիս զվարթ ու կայտառ
Նոր թափ է բերում, յեռանդ է

բերում
Ամբողջ աշխարհի բանվորի համար:

Տրա լա լա լա լա լա լա լա
Ձան կարմիր մայիս:

Կրկնել

Ահա յերգերով, ուրախ շարքերով
Յելել են նրանք մայիսի առաջ
Սարսուժ են, դողում նրանց կուռ
ուժից

Ամբողջ աշխարհի բնութույժը
կատղած:

Տրա լա լա լա լա լա լա

Ձան կարմիր մայիս:

Կրկնել

Քայլենք համարձակ բանվոր

ընկերներ

Բուրժուայը վաղուց իր սրն է լալիս:

Շուտով պիտ ծագի ամբողջ

աշխարհում

Հսկա մի հրդեհ, կարմիր մի մայիս:

Տրա լա լա լա լա լա լա լա

Ձան կարմիր մայիս:

Կրկնել

Խոսք՝ Հ. Հայրապետյանի

Յերածառ՝ Միգ. Միրզայանի

(V—VI դասարան)

Թող զնդա ուժգին սողապատ մուրճը
մեր,
Թող կայծերը շեկ փուլեն շուրջը մեր
Մեր թևերը սլիբի, կամքը մեր ամուր
Կոմունա յենք մենք աշխարհով
հանուր:

Դարբիններ ենք մենք՝ տխրան հիմի
Արփիններ ենք մենք հզոր ի մի:

Դե՛, զարնենք սալին հալալ մեր
կաթը,
Դե՛, ծեծենք արագ կարմիր
յերկաթը,
Մեր մուրճի զարկով համաչափ
մեկ-մեկ
Արևներ փուենք աշխարհում
հեղ-մեկ:

Դարբիններ ենք մենք՝ տխրան հիմի
Արփիններ ենք մենք հզոր ի մի:

Խոսք՝ Աղստ Վշտունու
Յերաժշտ.՝ Միք. Միրզայանի

(Սուր յեկ լսմբերգ, III—VI դասարան)

Վողջույն Բադու բանլորական,
Վողջույն ուրախ մեր առավոտ,
Վողջույն արև սավետական
Արև հայարտ և հեռավոր:

Սրտումս տոն ու խնդում ե,
Սրտումս տոն ու խնդում ե,
Առավոտը վառ ժպտում ե,
Սրտումս տոն ու խնդում ե:

Վիշկաների կյանքը հեռվում
Վողջույն բանակ բանլորական
Ծխնելույղներ բանձրականդուն
Յեկ հաղթական և անխորտակ:

Սրտումս տոն . . . . .

Վիշկաներում կյանք են կերտում
Վիշկաներում մեր բանակն և
Սոցիալիզմի հիմքը դնում
Վիշկաների մեր բանակը:

Սրտումս տոն . . . . .

Վողջույն բանակ բանալորական
Վողջույն ուրախ մեր առաւոտ,
Վողջույն արև սալկետական
Արև անմար ու փառափոր:

— Սրտումս տոն . . . . .

Խոսք՝ Ալազանի
Յերածշա՛ Միգ. Միրզայանի
«Նոր կենցաղի յերգեր»

Ջ Ա Ղ Ա Յ Ո Ի Մ

(VI Դասարան)

Ջաղացարանի վողջ կյանքն
Անդուլ շարժում է

(2 անգամ):

Լավ չե, թե վոր Ջաղացարանը միջա
Իր տանը զուր անդործ նստի,

Իր տանը (4 անգամ):

Այ ջուրը քեզ լավ որինակ
Այ ջուրը

(2 անգամ):

Առանց վոչինչ ափսոսալու
Խայտում է նա հոտում հեռու,

Խայտում է (4 անգամ):

Շարժվում են անխիներն
Արագ շարժվում են.

(2 անգամ):

Թնդում թախով, հանում հառաչ
Ուզում են միշտ դնալ հառաջ,

Ուզում են (4 անդամ) :

Քարն ել է միշտ սլտույտ դալի,
Քարն ել է

(2 անդամ) :

Ինչու նա յետ սլտի մնա,
Ամեն ինչ յերբ հառաջ դնա,

Ամեն ինչ (4 անդամ) :

Բանաստ.՝ Մյուսների
Թարգմ.՝ Հակ. Հարովթյունյանի
Յերած.՝ Շուբերտի

ՑԱՆԿ

I ՀԵՂԱՓՈՆԱԿԱՆ ՅԵՐԳԵՐ

	ԾԻ
1. Ինտերնացիոնալ	5
2. Դու զոհ դնացիր	7
3. Անվախ ընկեր	9
4. Վարչախոսական	10
5. Դեպի մարտ դիմե՛ք	11
6. Ե՛ր, մարտիկներ	12
7. Կոմիտեներն	13
8. Հունդար. շախտյորների քայլերդը	16
9. Յերիտ դվարդիս	18
10. Կիմ աշխարհ	19

II. ԲԱՆԱԿԱՑԻՆ ՅԵՐԳԵՐ

11. Կարմիր զինվոր	23
12. Պատիկ կարմիր բանակային	24
13. Գյուղը կերթաս	25
14. Բանակ դնաց	26

III. ՄԱՍԱՅԱԿԱՆ

15. Գարնանացան	29
16. Ծլել է արտս	30
17. Արտերը ծլել են	31
18. Մեր արտերում	33

19. Զան բամբակ	34
20. Աշխարհով մեկ	35
21. Արևն յելալ	36
22. Մեր կոլեոպի արտերը	38
23. Արտերդ	39
24. Կառուցողներ	41
25. Տրակտորի յերգը	40
26. Ամառ մեա	42
27. Ալաճեն բարձր է	48

IV. ԻՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐԹԻ ՅԵՐԳԵՐ

28. Բրիգադեր	47
29. Եքսկուրսիա	48
30. Մենք յերգում ենք	49
31. ԵՏԵ՛՛յ պիտներ	50
32. Դե՛, շուտ մեր շարքերը	52
33. Հե՛՛յ, Վոտքի յելեք	53
34. Խիզախ մենք զինվորներ	54
35. Իմ մատրոս աղա	56
36. Լենինի ուղին	57
37. Մայիսյան յերթ	58

V. ԹՈՁՈՒՆՆԵՐ ՅԵՎ ԿԵՆՂԱՆԻՆԵՐ

38. Յերեք փխիկներ	61
39. Փխոն	62
40. Փխիկ-փխիկ	63

41. Փխոն ու մուկը	64
42. Անբախտ փխոն	65
43. Փխիկ	66
44. Շուքը	67
45. Գորտիկ	68
46. Մաշիկ-մաշիկ	69
47. Ուներ-չուներ	70
48. Ձընգըլ-զընգըլ	72
49. Եծիկ	73
50. Հինդ էծ ունեմ	74
51. Չալ ու չալտիկ	75
52. Հո, հո, յեղ ջան	76
53. Փնջլիկ կոլիս	77
54. Յես սիլբում եմ	78
55. Մխիկներ	79
56. Միծեռնակի լույնը	80
57. Սարյակները	81
58. Լարիկ	82
59. Կաքավիկ	83
60. Կաքավիկ	84
61. Թիթեռ	86
62. Մեղու	87
63. Պզան-պզան	88

VI. ՏԱՐՎԱ ՅԵՂԱՆԱԿՆԵՐ

64. Աշուն	91
65. Զան աշուն	92
66. Աշնան վերջը	93
67. Մաւր մերկացում	94
68. Բարև ձմեռ	95
69. Ահա ձմեռն անցնում է	96
70. Ե՛ր, ջան, անցան	97
71. Արև	98
72. Փխտիկի դանդատը	99
73. Գարուն	100
74. Գարուն	102
75. Գարուն յեկավ	103
76. Յեկավ գարուն	104
77. Դեռ ուր է ծիծառ	105
78. Մայիս	106

VII. ԵԱՌՆ ՅԵՐԳԵՐ

79. Մանկական անկյուն	109
80. Լենին պապին	110
81. Փոքրիկ պաշտպանները	111
82. Տիկնիկ	112
83. Պապը	113
84. Դանդառնի	115
85. Ծափիկ-ծափիկ	116

86. Փայտե ձի	117
86. Առողջ սերունդ	118
87. Արև, արև	119
88. Դարբիններ	120
90. Տրակտոր	121
91. Բրջի տոն	122
92. Բերբահալաք	123
93. Բամբակի արտերը	124
94. Պիտներ Մոսկն	125
95. Կարմիր վարդիկ	126
96. Յերդ կառուցման	127
97. Ծողբրին	129
98. Լուսին	130
99. Այսոր բոսոր	131

VIII. ԿԱՆՈՂՆԵՐ

100. Թեթև ու թեթև	135
101. Որոր	136
102. Զուգված-զարդարված	137
103. Զուկն է լողում	138
104. Քայլերդ	139
105. Սարի լանջը	140

IX. ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՅԵՐԳԵՐ

106. Զոււլո	143
107. Ո՛յ ճարալ	144
108. Զան դյոււլում	145
109. Հոյ Նազան	146
110. Աբարիլ	148
111. Ինչո՞ւ Բինդյուլը ճաար	149
112. Կոտ ու կես	150
113. Շողեր	151
114. Լուսակն անուշ	152

X. ՄԵՆԵՐԳՆԵՐ ՅԵՎ ԽՄԲԵՐԳՆԵՐ

115. Սև կաքավիկ	155
116. Վայրի ծաղիկ	156
117. Աղվեսը	157
118. Վարդը	158
119. Տույ, տույ	119
120. Յեալի	160
121. Մանուշակ	161
122. Ծիւղը թռչում է	162
123. Դեպի ճամբար	164
124. Ուրորցի յերդ	165
125. Որոր	166

126. Ծաղիկներէ յերդը	167
127. Ծիւղիկի որորըը	168
128. Մայիս	169
129. Մայիսը կարճիր	170
130. Դարբիններ ենք մենք	172
131. Հանդիպում	173
132. Զարդարում	175

1891

1000

1891

« Ազգային գրադարան

NL0381768

72.827

1912 г. апр. 20

ШКОЛЬНИИ
ПЕСЕННИК
Гос. ЦСР Архангельск